Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 112 (7252). ● 11 июнь, 1980 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ҒЎЗА ГУЛЛАДИ

ОФТОБДА обдон қорайган, қотма гавдали киши ғўзалари тизза бўйи бўлиб қолган картани оралаб борар экан, ўзича пичирлайди: «Бу йил ғўзаларимиз бироз эртаки бўлиб ўсяпти, демак шу пайкалдаги инҳоллар бугун-эрта нишона кўрсатиши керак».

Ниҳоят унинг кўзлари бир туп дуркун ғўзадаги нимпушти ранг гулларга тушди.

— Ҳисобдан адашмабмиз,— деди у хурсандлигидан энтикиб.— Бугун тўққизинчи июнь. Демак, ўтган йилдагидан роппа-роса бир ҳафта илгари ғўзаларимиз гулга кирди.

Дарҳақиқат, Ғалаба районидаги Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» тажриба-намуна хўжалигининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Сулаймонов бошлиқ звеносида бу йил ҳам анъана бузилмади. Уч йилдирки, районда биринчи бўлиб ғўзалар шу звено даласида гул кўрсатади.

Қаҳрамон бошлиқ звено аъзолари ҳозирги кунгача ғўзаларни уч марта комплекс ишловдан чиқардилар.

Звено коллективи бу йил 72 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Ваъдани ёруғ юз билан бажариш учун ғўза қатор ораларини юмшатишда звено бошлиғининг ўзи намуна кўрсатиб ишламоқда. Сувчилар Холмат Абдураимов, Юрий Кузнецов, Султонали Сиддиқов, Амин Абдусамадовлар бор маҳоратларини ишга солмоқдалар.

С. МУСТАФОЕВ.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

КОММУНИСТИК РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ўзбекистон» колхози (раиси А. Р. Цой, партия ташкилотининг секретари С. Турсунов, касаба союз ташкилотининг раиси М. Мирзааҳмедов, пиллачилик агрономи А. Абдуқодиров ўртоқлар).

«Ленинский путь» колхози (раиси Т. В. Эм, партия ташкилотининг секретари Д. Файзуллаев, касаба союз ташкилотининг раиси Ф. Болтабеков, пиллачилик агрономи Ғ. Қурбонов ўртоқлар).

К. Маркс номли колхоз (раиси К. М. Ли, партия ташкилотининг секретари М. Қосимов, касаба союз ташкилотининг раиси А. Умиров, пиллачилик агрономи А. Тешабоев ўртоқлар).

У. Юсупов номли совхоз (директори Т. Орипов, партия ташкилотининг секретари Л. Бараташвили, ишчилар комитетининг раиси В. Климков, пиллачилик агротехниги У. Фозилбеков ўртоқлар).

ОҲАНГАРОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Оҳангарон» совхози (директори И. Султонов, партия ташкилотининг секретари Э. Мусурмонов, ишчилар комитетининг раиси К. Нурмуҳамедов, пиллачилик агротехниги А. Қодирова ўртоқлар).

Ворошилов номли совхоз (директори У. Умурзоқов, партия ташкилотининг секретари А. Жумақулов, ишчилар комитетининг раиси А. Ҳамдамов, пиллачилик агротехниги Н. Саъдуллаева ўртоқлар).

Куйбишев номли совхоз (директори Р. Анорбоев, партия ташкилотининг секретари Т. Эшбоев, ишчилар комитетининг раиси Т. Тўрмонов, пиллачилик агротехниги К. Эсеркепов ўртоқлар).

С. Раҳимов номли совхоз (директори А. Эшонқулов, партия ташкилотининг секретари С. Йўлдошев, ишчилар комитетининг раиси Д. Хўжамназаров, пиллачилик агротехниги Н. Эшонхонов ўртоқлар).

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Партия XX съезди» колхози (раиси М. Ҳайитбоев, партия ташкилотининг секретари Р. Абдураимов, касаба союз ташкилотининг раиси А. Собиров, пиллачилик агротехниги Т. Юсупов ўртоқлар).

«Ленинобод» колхози (раиси Ҳ. Носиров, партия ташкилотининг секретари Р. Саидов, касаба союз ташкилотининг раиси Х. Тошкуълов, пиллачилик агротехниги З. Султонов ўртоқлар).

К. Маркс номли колхоз (раиси Ш. Очилов, партия ташкилотининг секретари М. Акимбоев, касаба союз ташкилотининг раиси Р. Тўрабоев, пиллачилик агротехниги М. Асқаров ўртоқлар).

ҚУРИЛИШГА — ЗАРБДОР СУРЪАТ

ПОЙТАХТ областимизнинг барча шаҳар ва районларида қурилиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. КПСС XXV съезди тарихий қарорларини оғишмай амалга ошираётган қурилиш, монтаж, лойиҳа ташкилотлари ва корхоналарининг коллективлари капитал маблағлар самарадорлигини ошириш, қурилиш муддатларини қисқартириш, унинг сифатини яхшилаш, қийматини пасайтириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Шунингдек, саноат, қишлоқ хўжалиги ва бошқа муҳим объектларнинг янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга туширишни ҳар томонлама тезлаштириш учун астойдил курашмоқдалар.

Ўнинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида областимизда 1909.1 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. 1141,9 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. 1681 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Шу йиллар ичида Хўжакент ГЭСи, Олмалиқ химия заводининг учинчи навбати, Бекободдаги В. И. Ленин номли металлургия заводида электр ёрдамида пўлат эритувчи агрегатлар, Тошкентда ошхона мебели ва консерва заводлари, шунингдек бошқа қатор корхоналар бунёд этилди. Қибрай, Гулбаҳор, Зафар, Калинин сингари район марказлари, Ғазалкент шаҳридаги қурилишлар нормативлар асосида олиб борилди. Янгийўл районидаги «Ленинизм», Коммунистик районидаги «Ленинский путь», «Политотдел» колхозлари, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводи, Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозларида олиб борилган қурилишлар комплекслиги жиҳатидан Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломи ва медаллари билан тақдирландилар.

Халқ хўжалиги планини шараф билан бажаришимиз учун 1980 йилда 922,7 миллион сўмлик капитал маблағлар ўзлаштиришимиз, 631,56 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишимиз, 1340,54 миллион сўмлик асосий фондларни ишга туширишимиз керак. 425,6 минг квадрат метр уй-жой барпо этишимиз, 5238 ўринли мактаблар, 4965 ўринли мактабгача болалар муассасалари бинолари қуришимиз лозим. Олмалиқ кон-металлургия комбинати ва химия заводида, Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Оҳангарондаги «Сантехлит», Ўрта Чирчиқ сув тўсиш арматуралари заводларида ва бошқа ерларда қатор янги қувватлар ишга туширилиши даркор.

Лекин замонавий саноат корхоналарини вужудга келтириш, хутор системасини тугатиш, колхоз ва совхозларнинг янги типдаги посёлкаларини қуриш, социал-маданий-маиший объектлар планини бажариш, чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикаларини ўз вақтида фойдаланишга топшириш, илғорлар ва новаторларнинг ютуқларидан фойдаланиш, қурилиш ишларини ташкил этиш ва бошқаришни такомиллаштириш, социалистик мусобақада эришилган муваффақиятларни кўпайтира бориш ишларида ҳамон камчилик ва нуқсонлар содир бўлмоқда. Айниқса Оҳангарон, Бўстонлиқ, Пискент, Оққўрғон районларида хутор системасини тугатишда ҳамон сусткашлик давом этмоқда. Коммунистик, Бўка, Ғалаба район марказларида маданий-маиший бинолар қурилиши суръати уй-жойлар қурилишидан орқада қолмоқда. Тошкент, Чиноз, Бекобод районларида уй-жой қурилиши кооперациясини ривожлантиришга етарли эътибор берилмаяпти.

160-қурилиш трести, «Алмаликсвинецстрой», «Ташоблсельстрой», «Промжилстрой» ва «Ташоблмелиоводстрой» трестлари ўтган йиллардаги каби ҳозир ҳам қониқарсиз ишламоқдалар. Натижада квартал планлари сурункасига бажарилмаётир. Йил ярмида фойдаланишга топширилиши керак бўлган баъзи объектларда ҳали ҳам моддий-техника ва ишчи кучи ресурслари марказлаштирилмаётир.

«Тез, тежамли ва замонавий техника асосида қуриш капитал қурилишда юксак самарадорликка эришишнинг шартларидир. Бинобарин, кўп миллионли қурувчилар армияси ана шундай ишлашига аминмиз»,— деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездига қилган Ҳисобот докладида.

Эндиги асосий вазифа — барча ресурсларни муҳим объектларга кўпроқ жамлаш, қурилишларни инженерлик жиҳатдан юксак тайёрлаш, асбоб-ускуналарни, зарур материалларни ўз вақтида етказиб бериш, бинокорларни талабга жавоб берадиган лойиҳа-смета ҳужжатлари билан таъминлаш, қувватларни ишлатувчи малакали ва билимдон кадрлар тайёрлаш учун буюртмачилар ва пудратчиларнинг масъулиятини оширишдан иборатдир.

Областимизда ростовликларнинг «Муддатидан илгари қурамиз — муддатидан илгари ўзлаштирамиз!» шиори остида бошлаган ташаббуслари кенг қулоч ёйсин. Барча ташкилотларда бригада пудрати ва орловликларнинг узлуксиз қуриш прогрессив усули асосий иш услуби бўлиб қолиши керак. Ҳамма ерда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, прогулга қарши кураш, кадрлар қўнимсизлигини, машина ва механизмлар бекор туришини қисқартириш, топширилган иш учун ходимлар жавобгарлигини ошириш, ташкилотчилик ишларини яна ҳам такомиллаштириб бориш талаб этилади. Бунёдкорларнинг, айниқса, қуйи звено раҳбарларининг малакасини доимо ошириш ғоят муҳимдир.

Материаллар ва буюмларнинг янги турлари, ғоят пишиқ ва енгил бетонлардан, асбест-цементдан ясалган самарали темир-бетон конструкциялари, металл прокатининг тежамли профиллари, алюминли қотишмалардан тайёрланган қисмлар ва елимланган ёғоч бирикмаларидан қурилишларда кўпроқ фойдаланиш керак. Уйсозлик ва қишлоқ қурилиш комбинатларини, қурилиш индустриясининг район ва районлараро ихтисослашган ишлаб чиқариш базаларини янада ривожлантириш ҳозирги замоннинг энг муҳим талабидир.

Эндиликда коллективларнинг меҳнатига тўғри иқтисодий баҳо бериш, уни моддий жиҳатдан рағбатлантиришнинг самарали ва фойдали системаси алоҳида аҳамиятга эга бўлмоқда. Қурилиш ташкилотларидаги партия комитетлари, касаба союз ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари тарбиявий ишларни тобора кучайтиришлари, қурувчиларнинг турмуш шароитлари ҳақида амалий ғамхўрлик қилишлари, уларга кун бўйи унумли ишлаш учун қулай имкониятлар яратиб беришлари зарур.

Жонажон партиямиз XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларининг тўлиқ бажарилишига эришиш, 1980 йилга мўлжалланган план ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз ошириб адо этилишини таъминлаш, умумхалқ социалистик мусобақасини тобора авж олдириш ва шу тариқа коммунистик жамият қуришдек улуғвор ишга муносиб ҳисса қўшиш — ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир қурувчининг муқаддас бурчидир. Партиямиз бўлажак XXVI съездини меҳнатда янги-янги зафарлар билан кутиб олиш барча қурилиш коллективларининг, ҳар бир қурувчининг жанговар шиори бўлиб қолсин!

КОСМИК ЭКИПАЖНИНГ АЪЛО ПАРВОЗИ

КРЕМЛДА СССР ВА ВХР КОСМОНАВТЛАРИГА СОВЕТ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Суратда: мукофотларни топшириш пайти. Э. Песов ва А. Пушкарёв фотоси. (ТАСС).

СССРнинг космонавт учувчиси В. Н. Кубасов ва Венгрия Халқ Республикасининг граждани тадқиқотчи космонавт Берталан Фаркаш «Интеркосмос» программасига мувофиқ самарали социалистик ҳамкорликнинг шонли анъаналарини муносиб равишда давом эттирдилар. Уларнинг космосга муваффақиятли учганлиги — космосни фан-техника тараққиёти манфаатларини, планетамиздаги барча халқларнинг бахт-саодатини кўзлаб ўрганиш ва ўзлаштиришда янги босқичдир.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 10 июнь куни Кремлда В. Н. Кубасов билан Б. Фаркашга Совет Иттифоқининг юксак мукофотларини топширди.

Мукофотларни топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам ўртоқлар, дўстлар!

Биз қувончли ва шонли воқеа муносабати билан йиғилдик. Бизнинг шўввоз космонавтимиз Валерий Кубасов ва Халқ Венгриясининг жасур ўғлони, космосда илк бор бўлган Берталан Фаркаш космик сафардан қайтиб келдилар. Космонавтларни сидқидилдан табриклаб, уларни порлоқ муваффақият билан қутлашимга ижозат бергайсиз.

Космосни ўзлаштириш тарихи бизнинг кўз ўнгимизда содир бўлмоқда. Инсон планетадан ташқарида яшаш ва ишлашдан иборат мураккаб маҳоратни тобора чуқур ва мустаҳкам эгаллаб олмоқда. Социалистик давлатларнинг гражданлари мана шу тинч жабҳада ҳам инсоният олдида кўп хизмат қилганликлари билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Ёш Венгрия Совет Республикаси учун оғир бўлган 1919 йилда Чепель радиостанцияси революцион бирдамлик сўзларини — Владимир Ильич Ленининг радиограммасини қабул қилган эди.

1980 йилда халқаро Совет — Венгрия экипажи ана шу радиостанциянинг макетини ўзи билан бирга орбитага олиб чиқди.

Бунинг ўзига хос рамзий маъноси бор. Революцион халқларни иноқлаштирган ғоялар ўтмишда қолиб кетмайди. Бу ғоялар бизнинг кунларимиздаги ишларда яшаб, ривожлантирилмоқда.

Совет ва венгер космонавтларининг биргаликда учиши — бир эпизод бўлмай, балки Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикасини жипслаштириб турган чуқур ҳамда кўп қиррали дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларининг таркибий қисмидир. Бинобарин, ҳамкорликнинг янги формаси — космик биродарлик халқларимиз бир-бирига тобора яқинлашувига ёрдам бераётганлиги жуда соз.

Халқаро экипаж навбатдаги учишни бажарганлиги «Интеркосмос» программасини амалга ошириш борасидаги яна бир босқичдир. Мана шу катта программанинг ҳар бир қатнашчиси ўзининг илмий-техникавий, саноат потенциалидан, ўз олимлари ва тадқиқотчиларининг истеъдодидан фойдаланиб муносиб ҳисса қўшмоқда. Бу ишнинг самаралари эса социалистик ҳамдўстликнинг ҳам, шунингдек бутун инсониятнинг ҳам мулки бўлиб қолмоқда.

Ҳозир космос қаҳрамонлари Леонид Попов ва Валерий Рюмин ҳам бизнинг фикримизга сидқидилдан қўшилмоқдалар деб ўйлайман. Улар Совет — Венгрия экспедициясининг муваффақиятига кўп даражада ёрдам бердилар ва ҳамон ўзларининг машаққатли вахтасини давом эттирмоқдалар. «Салют-6» экипажига энг эзгу истакларимизни тилаймиз!

Ўртоқлар! Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт учувчиси Валерий Николаевич Кубасов космосга қилган муваффақиятли парвози учун, мардлиги ва қаҳрамонлиги учун СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ленин ордени билан мукофотланди. Венгер тадқиқотчи космонавти Берталан Фаркашга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди ҳамда Ленин ордени ва «Олтин юлдуз» медали топширилади.

Азиз ўртоқлар, мана шу муносиб мукофотларни топшира туриб, Сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва янги-янги муваффақиятлар тилайман. Аъло даражадаги парвозингиз учун раҳмат!

* * *

В. Н. Кубасов ўз нутқида бундай деди: муҳтарам Леонид Ильич, даставвал халқаро Совет — Венгрия экипажи ўзининг учиш программасини бажарганлиги тўғрисида Сизга маълум қилишга ижозат бергайсиз.

Мана шу космик учишда иштирок этиш, космик кемаларда ва космик станцияларда учиш бизга ишониб топширилганлиги учун Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан, Венгрия Социалистик ишчи партиясидан астойдил миннатдормиз.

Леонид Ильич, ўзингиз айтганингиздек, орбитал станцияларнинг учишлари — космик фазони тадқиқ қилишнинг бош йўлидир. Биз космосда бўлган вақтимизда ҳамиша партиямиз Марказий комитетининг, ҳукуматимизнинг ҳамда шахсан Сизнинг меҳрибонлигингиз ва диққат-эътиборингизни доимо ҳис этиб турамиз. Сиз ҳамиша учиш қандай давом этаётганлиги билан, қандай қийинчиликлар учраётганлиги билан қизиқасиз, биз учун қайғуриб, ҳаяжонланасиз. Биз Сизга шуни маълум қиламизки, «Салют-6» — «Союз-36» орбитал комплексининг ичидаги ҳамма ишлар жойида, кеманинг барча системалари нормал ишлаб турибди. Космосда кўп яшаётган ўртоқларимиз Леонид Попов ва Валерий Рюмин ўзларини яхши ҳис этмоқдалар, улар куч-ғайрат билан, самарали ва сифатли ишламоқдалар.

Космик парвозимиз натижаларига юксак баҳо берилганлиги учун, мен Ленин ордени — Ватанимизнинг олий ордени билан мукофотланганлигим учун Сизга, азиз Леонид Ильич, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига миннатдорчилик билдиришимга ижозат бергайсиз.

Экипажимизнинг кайфияти яхши, биз илм-фан ҳамда социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқ хўжалигининг манфаатлари йўлида космик фазони ўзлаштириш соҳасида бундан кейинги ишларга тайёрмиз.

В. Н. Кубасов «Союз-35» — «Союз-36» космик экипажларининг топшириғига биноан ўртоқ Л. И. Брежневга орбитадан келтирилган «Кичик ер» китобини топширди.

Сўнгра Б. Фаркаш нутқ сўзлади. Мен, Венгрия граждани, — деди у, — муҳтарам Леонид Ильич, Совет Иттифоқининг энг юксак мукофотини Сизнинг қўлингиздан олишдек ғоят катта шарафга сазовор бўлдим. Мен бу мукофотни венгер халқи фарзандига берилган мукофот сифатида қабул қиламан. Биз ўзимизнинг космосга парвозимизни бизнинг Ватанимиз фашистлар зулмидан озод этилганлигининг 35 йиллигига бағишладик. Венгриянинг озод қилиниши бизнинг халқимизга социалистик жамият мамлакати сифатида янги йўлни, янги марраларни очиб берди.

Сиз, азиз Леонид Ильич, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Янош Кадар билан биргаликда Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикасининг халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликни мустаҳкамлашга ғоят катта ҳисса қўшмоқдасиз. Бунинг учун Сизга ғоят катта раҳмат.

Азиз Леонид Ильич, юксак мукофот учун ва юксак ишонч учун шахсан Сизга, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, бутун совет халқига чин қалбдан самимий миннатдорчилик изҳор этишимга ижозат бергайсиз.

Сизга сиҳат-саломатлик, самарали фаолиятингизда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Берталан Фаркаш парвоз хотираси сифатида Леонид Ильичга Венгрияни фашистлар зулмидан халос қилган совет жангчилари шарафига Будапештда ўрнатилган озодлик монументи макетини топширди. Бу макет «Союз-36» космик кемасининг ичида бўлган эди.

Нутқлар зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

* * *

Мукофотларни топшириш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири И. Д. Сербин, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар. Мукофотлаш вақтида ВХР нинг СССР даги элчиси М. Сюреш бор эди.

(ТАСС).

КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

ХОНҚА. (Хоразм области), 10 июнь. (ЎзТАГ). Хоразм дала ва фермаларининг меҳнатчилари беш йилликнинг якунловчи йилини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашга, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олишга азму қарор берганлар. Улар партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумларининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари асосида шу йил ва умуман беш йиллик учун олган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги қишлоқ хўжалиги ходимларининг бугун Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхозда бўлиб ўтган область кенгашида муҳокама қилинди. Кенгашни Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов очди.

Кенгашда сўзга чиққан Хива район партия комитетининг биринчи секретари М. М. Маткаримов, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси А. Юсупов, Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхоз бригадири С. Худойқулиев, Ал Хоразмий номли совхоз директори Н. В. Ким, Боғот районидаги Наримонов номли колхоз сут соғувчиси Р. Матёқубова, Гурлан районидаги «Ленинизм» колхози комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадасининг раҳбари Р. Ёрлиқаповлар хоразмликларнинг белгиланган марраларни эгаллашга аҳд қилганликларини таъкидлаб ўтдилар.

Область пахтакорлари кўкламда зарбдор меҳнат қилдилар, ҳамма ерларда ғўзалар дуркун униб чиқди. Ҳозир иккинчи комплекс ишлов бериш тугалланиб, суғоришга киришилди. Ғўзани интенсив ривожлантириш учун курашда Хонқа районидаги Охунбобоев номли, Боғот районидаги Наримонов номли, Урганч районидаги Ленин номли колхозлар намуна бўла олади. Бу хўжаликларда агротехникадан ва қишлоқ хўжалик машиналаридан моҳирона фойдаланиш туфайли ҳар бир далада мўл ҳосил тўпланмоқда. Илғор колхоз ва совхозларнинг тажрибасини барча пахтакорларга ўргатиш, меҳнат ресурсларидан шунингдек техникадан, сувдан, ўғитдан самарали фойдаланишга эришиш ва шу туфайли ғўза ривожини ҳар томонлама жадаллаштириш, бегона ўтларнинг пайдо бўлишига йўл қўймаслик хўжаликлар, қишлоқ хўжалик органлари раҳбарларининг, барча деҳқонларнинг энг муҳим вазифаси эканлиги кенгашда уқтириб ўтилди.

Пахтанинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш билан боғлиқ масалалар кенгаш қатнашчиларининг диққат марказида турди. Ҳосилни эрта етилтиришни ва шу йўл билан толанинг анча юқори сифатли бўлишини таъминлаш учун агротехника талабларига қаттиқ риоя этиш муваффақиятнинг калити эканлиги таъкидланди. Деҳқонлар, олимлар, тайёрлов ходимларининг — «оқ олтин» етиштириш ва қайта ишлаш билан алоқадор бўлган барча кишиларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш зарур.

Ҳозирнинг ўзидаёқ тайёрлов пунктларини терим мавсумига шай қилиб қўйиш билан дурустроқ шуғулланиш, уларнинг ҳар бири ҳузурида қуритиш-тозалаш цехларини барпо этиб, ўз вақтида тайёр қилиб қўйиш кераклигини нотиқлар уқтириб ўтдилар. Ҳосилни тайёрлов пунктларида бригадама-бригада қабул қилиш замирида катта резерв яшириниб ётибди, бу усул коллективларнинг юқори сифатли пахта етиштиришдан бўлган манфаатдорлигини оширади. Хом ашёни қайта ишлаш вақтида энг кам чиқим билан энг кўп ҳосил олинишини таъминлаш муҳимдир. Эрта пишган ҳосилни тез териб олиш учун ипатоволиклар методи асосида пахтани машинада териш тўғрисида барвақт ўйлаш лозим. Бу йил область пахтакорлари ҳосилнинг камида 75—80 процентини машиналарда териб олишлари керак.

Нотиқлар чорвачиликни ривожлантиришга кўп эътибор бердилар. Бу йил гўшт етиштириш йиллик планини анча ошириб бажариш режаларини белгилаган Ал Хоразмий номли совхоз коллективининг ташаббуси маъқулланди. Бу ерда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, чорва маҳсулдорлигини ошириш соҳасида планли иш ўтказилмоқда. Область хўжаликларида бир ярим-икки йиллик ем-хашак запасини ғамлаб олиш, чорва молларни тезроқ семиртириш, кўпроқ сут соғиб олиш, йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 20 процент кўп гўшт, 20 процент кўп сут, 25 процент кўп тухум етиштириш вазифаси ўртага қўйилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари Хоразм қишлоқ меҳнатчиларини олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун, беш йилликнинг тугалловчи йилида давлатга 425 минг тонна «оқ олтин» топшириш, гектар бошига салкам 41 центнер пахта, 50 центнердан ортиқ шоли олиш учун социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёздиришга чақирдилар.

БОЛГАРИЯЛИК ДЎСТЛАР ТОШКЕНТДА

9 ИЮНДА Тошкент область касаба союзлари Советининг таклифига биноан Болгария Хасково округи касаба союзлари Советининг делегацияси республикамиз пойтахтига келди.

Делегацияга округ касаба союзлари Советининг раиси Лазар Рандев бошчилик қилмоқда. Делегация составида М. Гигова номли Харманли фабрикасининг тикувчиси, Болгария Халқ Республикасининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Иванка Гинева, савдо ходимлари касаба союзи округ комитетининг раиси Вилчо Браянов бор.

Тошкент аэропортида болгариялик дўстларни область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Бранлов, область касаба союзлари Советининг секретарлари, область касаба союзлари тармоқ комитетларининг раислари кутиб олдилар.

10 июнда область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Бранлов хасководлик меҳмонларни қабул қилди. Суҳбат илиқ, дўстона вазиятда ўтди.

Шу куни меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини, Георгий Димитров номли 9-мактабни бориб кўрдилар.

Улар шунингдек, Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлдилар. Бу ерда ўзаро мусобақалашаётган икки дугона — БХР Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Иванка Гинева билан Тошкент тўқимачилик комбинати тўқувчиси, СССР Олий Советининг депутати Дилбар Қулматова учрашдилар. Корхонада совет-болгар дўстлиги митинги бўлиб ўтди.

Кечқурун делегация Алишер Навоий номидаги Давлат катта академик театрида бўлди.

Хасководлик дўстлар пойтахтимизда Тошкент области касаба союзларининг фаолияти билан танишмоқдалар.

ҚАРДОШЛИК ТАНТАНАСИ

ХАЛҚ АНСАМБЛЛАРИ ПАРВОЗИ

Озарбайжон бадиий ҳаваскорлик коллективлари тўғрисида гап кетганда, энг аввало Салён шаҳар маданият уйининг «Жанги» миллий чолғу асбоблар ансамбли тилга олинади. Бу коллектив 1957 йилда ташкил топган. Коллективга районнинг турли ишлаб чиқариш соҳаларида меҳнат қилувчи, муайян мусиқий қобилиятга эга бўлган истеъдодлар жалб қилинган. Ташкил топган кунидан бошлаб меҳнаткашлар ҳузурида, республика ва районнинг турли маданий тадбирларида яқиндан иштирок этган бу коллектив ўз концертлари билан меҳнаткашларнинг ғоявий-сиёсий ва эстетик тарбиясида катта роль ўйнади.

«Жанги» ансамбли биринчи навбатда фольклор коллективидир. Қирққа яқин бадиий ҳаваскорлар турли хил миллий чолғу асбоблари ижросида йўқолиб бораётган қадимий мусиқий оҳангларни кенг халқ оммаси орасида тарғиб қилмоқдалар. Бу чолғу асбобларидан най, шоппур, болобон, қора зурна, қўш ноғора ва бошқаларни кўрсатиш мумкин. Коллектив репертуарида қадимий халқ куйлари асосий ўрин тутади.

Мазкур коллектив ўз хизматларига кўра 1977 йилда халқ ансамбли номига сазовор бўлди. «Жанги» ансамблига республиканинг таниқли санъаткори, Озарбайжон ССР маданият ходими Манаф Маммедов раҳбарлик қилади. Манаф Маммедов қўшиқчи санъаткор бўлиш билан бирга миллий мусиқа асбобларини тайёрлашда ҳам алоҳида маҳорат кўрсатмоқда. Худди ана шу хусусиятига кўра уни «Уста Манаф» ҳам дейишади.

«Жанги» ансамбли республикадаги энг маҳсулдор коллективдир. Унинг довруғи Она-диёр сарҳадларидан ошиб, Бутуниттифоқ ва халқаро миқёсида ҳам шуҳрат қозонган. Коллектив 1975—1977 йилларда ўтказилган I Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик санъати фестивали лауреати номига мушарраф бўлган.

Ансамбль 1977 йилда Улуғ Октябрь инқилобининг 60 йиллиги муносабати билан Кремлнинг Съездлар саройида бўлиб ўтган байрам концертида иштирок этишдай юксак шарафга лойиқ кўрилди. Коллектив бу байрам концертида «Жанги» фольклор рақсини зўр маҳорат билан ижро этди.

«Жанги» фольклор коллективининг илк халқаро сафари ҳам муваффақиятли бўлди. Коллектив 1979 йил Югославияда ўтказилган халқаро фольклор фестивалида иштирок этиб, фахрий ёрлиқ билан мукофотланди, қардош диёрнинг бир қатор шаҳарларида кенг концерт программаси билан томошалар кўрсатди. Булар билан бир қаторда Бутуниттифоқ миқёсидаги кўрикларда қатнашиб, турли мукофотларга сазовор бўлди.

Озарбайжонда ўтказилган ҳеч бир байрам, кўрик-мусобақа Салён шаҳрининг «Жанги» миллий чолғу асбоблари ансамбли иштирокисиз ўтмайди. Коллективнинг қатнашчиларидан Ҳайдар Маммедов, Соҳиб Бадалов, Ҳикоят Алиев, Раъфис Алиев ва бошқалар ўз ижрочилик маҳоратлари билан республикамизда танилгандирлар.

Озарбайжон бадиий ҳаваскорлик коллективлари орасида фахрий ўрин тутган «Жанги» фольклор коллективи ансамбли ҳозир янги концерт программаси тайёрлаб, қардош Ўзбекистон тупроғида ўз санъатларини намойиш қилдилар.

Фольклор рақс ансамбллари орасида Ланкарон шаҳар маданият уйининг «Шанлик» халқ фольклор рақс коллективи Озарбайжонда кенг танилгандир. Агар «Жанги» рақс мусиқасининг энг моҳир ижрочилари бўлса, Ланкароннинг «Шанлик» ансамбли ана шу рақсларни маҳорат билан ижро эта оладиган коллективдир.

Республикамизда илғор районлардан бири бўлган Ланкарон кейинги йилларда ҳам иқтисодий, ҳам маданий соҳада катта муваффақиятларни қўлга киритди. «Шанлик» рақс коллективи 1967 йилда тузилган. Коллективга районнинг чойчи қизлари ва медицина билим юрти талабалари ҳаваскорлари жалб қилинган. «Шанлик» ансамбли ташкил топган кундан бошлаб район меҳнаткашлари ҳузурида мунтазам концерт кўрсатиш билан уларни янги меҳнат зафарлари сари илҳомлантирмоқда. Коллектив 1977 йилда халқ ансамбли номини олишга мушараф бўлди. Ана шу муваффақиятдан кейин бу ҳаваскорлик коллективи аъзолари тағин ҳам ғайрат билан ишлаб, янги концерт программаси яратдилар. «Шанлик» ансамбли репертуарида қадимий фольклор рақслари билан бир қаторда ҳозирги замонавий рақслар ҳам асосий ўрин тутади. Улар орасида «Ялли», «Шоли-шоли», «Чойчи қизлар» каби рақсларни кўрсатиш мумкин.

Бу коллектив I Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик санъати фестивали лауреатидир. «Шанлик» ансамбли Иттифоқимизда ҳам шуҳрат қозонган.

«Шанлик» ансамбли 1976 йил Польшада ўтказилган халқаро фольклор фестивалида энг юксак «Олтин болта» мукофотига ҳам сазовор бўлди. Ансамбль ижро этадиган рақсларни истеъдодли рақкоса, Озарбайжон халқ артисти Хумор Зулфиқорова саҳналаштирган.

Бошқа коллективлар қатори «Шанлик» халқ рақс ансамбли Ўзбекистонда ўтаётган Озарбайжон адабиёти ва санъати кунларига махсус тайёргарлик кўрди.

Республика халқ оғзаки ижодидан гапирганда халқ ошиқлари ижрочилиги хусусида алоҳида тўхталиб ўтиш лозим. Тарихан жуда қадим бўлган ошиқлар — халқ созандалари санъати бутун даврларда элнинг орзу ва умидларини куйлаган, шодиёналарда иштирок этган. Ҳозирги кунда ошиқларнинг ашулаларини тантанали байрамларда, ҳосил тўйларида, халқаро ва Бутуниттифоқ фестивалларида, кўрик-мусобақаларда эшитиш мумкин.

Республикамизнинг бирлашган ошиқлар ансамблига Озарбайжоннинг энг таниқли моҳир ижрочилари жалб қилинган. Ошиқлар ансамбли репертуарида Ватанга, партияга, меҳнаткашларга бағишланган қўшиқлар аксариятни ташкил қилади.

Ўз сози ва сўзига эга бўлган санъаткорларимиз қардош Ўзбекистон тупроғига янги қўшиқлар олиб келдилар. Сиз билан учрашувлардан хурсандмиз, қадрли санъат мухлислари.

Раҳбар МИКОИЛОВ,
Озарбайжон ССР Маданият министрлиги халқ ижоди ва маданий-маориф иши бўйича илмий-методик маркази социологик тадқиқот бўлимининг мудири.

Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари қатнашчиларининг бир группаси Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиларининг меҳнати билан яқиндан танишдилар. Суратда: комбинат цехларидан бирида учрашув.

А. Абалян фотоси.

Оғаддин **МАНСУРЗОДА**

ОТАМНИНГ ОРДЕНЛАРИ

(ҲИКОЯ)

Май ойи эди. Борлиқ ҳар доимгидек ёруғ ва гўзал! Чор атроф байрам либосида. Моҳир бугун барвақт уйғониб гулбоққа кирди. Ҳар ённи гулларнинг муаттар ҳиди тутган. Моҳир гуллардан саралаб каттагина гулдаста ясади. Дўстлари Елман, Ҳулкар, Диноворлар билан бирга мактабга йўл олди.

Моҳир ва унинг дўстлари бугунги кунни сабрсизлик билан кутардилар. Чунки улар бу ажойиб байрамга анчадан буён қизғин тайёргарлик кўришди. Ўқитувчилари Маҳбуба опа ҳам: «Болалар, 9 май байрамига пухта тайёргарлик кўришимиз керак. Мактабдаги бошқа синфлар олдида уялиб қолмайлик» — деганди.

Ахир 9 май — Ғалаба байрами. Тарихнинг энг унутилмас, шон-шуҳратга тўлиқ куни.

Дарслар тугагач, батартиб кийинган, қўлларида гулдасталар тутган ўқувчилар мактаб залига тўплана бошладилар. Зал минбарида кўксини орден ва медаллар безаган нуроний амакилар, меҳрибон холалар ўтиришарди.

Моҳир кўзларига ишонмай қолди. Меҳмонлар, гўё кўкдаги барча юлдузларни кўксиларига тақиб олишгандай. Унинг учун энг қизиғи шу эдики, минбарда ўтирган меҳмонлар орасида дўсти Елманнинг отаси — Маҳмуд амаки ҳам бор эди. Моҳир Маҳмуд амакини доимо иш кийимида кўрар, у ҳаммадан содда ва оддий кийинарди-ку. Бугун эса кўксига орден ва медалларни тақиб олибди, нега энди? Ҳа-я, айтганча, бугун Ғалаба байрами-ку!

Ҳар доимгидай йиғилишни мактаб директори Мусаев очди. У Ғалаба байрами муносабати билан мактабга меҳмон бўлиб келган жанг қаҳрамонларини қизғин кутлади. Сўнгра сўзни Елманнинг отаси Маҳмуд акага берди.

Шунда Моҳир ўзича: — Яхши бўлди, гулдастани дўстимнинг отасига бераман, — деб ўйлади. Шу пайт ёнида турган Елман Моҳирни туртди:

— Кўряпсанми?

— Кимни?

— Кимни дейди-я? Дадамни айтяпман-да. Қара, қанча орденлари бор. Сенинг дадангники қанча, унинг ҳам орденлари борми?

— Билмадим, сўрамаганман. Балки бордир. Нима бўпти?

— Сени қараю! Нима бўпти эмиш. Дадамга бу орденларни бекорга беришмаган. Қанчалаб фашистни ўлдирган. Сенинг даданг ҳам фашистни ўлдирганми?

Моҳир унинг сўзларини эшитгиси келмади. Бу суҳбатдан Моҳирнинг ҳаёли минбардаги нишондор меҳмонлардан қочиб, Елман тўғрисида ўйлай бошлади. О, уни қаранг-а! Қанчалик шодланяпти.

Моҳир синфда аълочи ўқувчи. Ҳар доим олдинги партада ўтиради. Елман эса у қадар яхши ўқимаганлиги сабабли ҳамиша орқа партада яшириниб ўтиришга одатланганди. Бугун эса у олдинги партага ўтиришга жазм этди. Бунинг боиси равшан! У дадасининг қаҳрамонлигидан мақтаниб шундай қиляпти, албатта. Шуям иш бўлди-ю...

Мажлис давомида меҳмонлар бирма-бир сўзга чиқиб, ўқувчиларни байрам билан табрикладилар. Улар болаларга жанг хотираларидан сўзлаб бердилар. Йиғилиш охирида мактаб ўқувчилари Ғалаба байрами шарафига катта байрам концерти қўйиб беришди. Моҳир ҳам ёддан шеърлар ўқиди.

Мактабда ўтган байрам тантаналари завқидан ҳамма хурсанд, фақат Моҳирнинг кайфияти бузилган, руҳи тушган эди. Ҳатто уйга келганида ҳам унинг хафалиги тарқамади. Буни уйдагилардан яширишга уринса ҳам, аммо дадасидан...

— Дада, Елманнинг отаси Маҳмуд амакимнинг қанча орден-медаллари бор экан, ҳеч кўрганмисиз?

— Нимайди ўғлим?

— Елманнинг дадаси қаҳрамон экан-да. Сиз эса...

Моҳир фикрининг давомини айтолмади. Бироқ отаси унинг кўнглидагини англаган эди.

— Ўғлим, Елманнинг отаси — Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. У жасорат кўрсатиб қаҳрамон бўлган.

— Демак, ким жанг қилмаса қаҳрамон бўлолмас экан-да?..

— Йўқ, ўғлим. Тинч меҳнатда жасорат кўрсатаётганлар ҳам кўп. Бироқ, ҳаммага бирдек қаҳрамонлик унвонини бериб бўлмайди. Қаҳрамон номини олиш учун меҳнатнинг заҳматидан қочмаслик керак.

— Шундай экан; сизда нега бирорта ҳам орден-медаль йўқ? Ёки яхши ишламайсизми?

Моҳирнинг дадаси оғир аҳволда қолди. Чунки ўғли уни жуда нозик саволга тутганди. Ўғлига нима деб жавоб қилишини ўйлаб қолди. Қандай қилиб тушунтирса ўғли унинг гапларига ишонади?

— Менинг ҳам икки медалим бор, ўғлим. Фақат мен уларни жангда эмас, тинч меҳнатда олганман. Бизлар уй қурамиз, шаҳар соламиз. Қанчадан-қанча заводлар, мактаблар, осмонўпар бинолар бизнинг меҳнатимиз билан вужудга келган. Бу барча учун зарур нарсалар. Зарур ишларни ўз вақтида бажариш ҳам қаҳрамонликдир, ўғлим.

Отасининг жавоби Моҳирни севинтирди. Бирдан у отаси ва унинг ҳамкасблари ҳам қаҳрамон эканлигини англаб олди. Моҳир буларни эртага барча ўртоқларига сўзлаб беради. Энг биринчи Елманга айтади, билиб қўйсин Моҳирнинг отаси ҳам қаҳрамон эканлигини...

Озарбайжончадан Ўлмас **ҚАҲҲОРОВА** ва Ўктам **МИРЗАЕРОВ**лар таржимаси.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

БИР-БИРИМИЗГА УСТОЗ

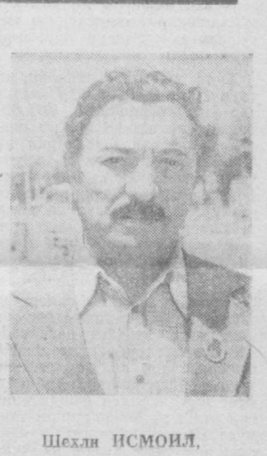

Шехли **ИСМОИЛ**,

прозаик.

Шехли Исмоил — Озарбайжон прозасининг таниқли намояндаси. Унинг «Менинг рақибим» ҳикояси, «Шиддатли Кура», «Айрилган йўллар» каби тарихий романлари эълон қилинган...

— Ўзбекистонга иккинчи марта келишим. Илк бор ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг 60 йиллигига бағишланган юбелий тантаналарида иштирок этган эдим. Ўтган ўттиз йил ичида ўзбек ва озарбайжон халқлари ҳаётида улкан ўзгаришлар содир бўлди. Мен Тошкентни кўриб таниёлмай қолдим. Шаҳарнинг қиёфаси тубдан ўзгариб кетибди. Шаҳарнинг марказида қад кўтарган осмонўпар биноларнинг катта қисми яқин ўн йил ичида бунёд этилганини эшитдим. Бу — жуда катта ижтимоий тараққиётнинг амалий белгисидир.

Тошкент шунчалик замонавийлашган бўлишига қарамай Шарқ шаҳарларига хос қиёфасини ҳам йўқотмабди. Кўчаларнинг четидаги ариқчаларда оқиб турган зилол сувлар, сердарахт хиёбонларнинг ям-яшиллиги ва сокинлиги, кўчаларнинг одамга гавжумлиги — Тошкентнинг дунёдаги энг замонавий шаҳарлар ичидаги ўз қиёфасини белгилайди.

Ҳамид Ғулом, Асқад Мухтор, Шуҳрат каби ўзбек адиблари билан яқин дўстлик алоқаларимиз мавжуд. Декада кунлари улар билан учрашиб, ижодий режаларимиз ҳақида батафсил мулоқотда бўлдим. Низомий ва Навоий, Ғафур Ғулом ва Самад Вурғун каби халқларимизнинг улуғ фарзандлари ўртасида бўлган устоз ва шогирдлик, дўстлик муносабатлари бизнинг давримизда ҳам ривожланаверсин.

Совет Озарбайжонининг ижодий коллективлари ўзбек томошабинлари билан учрашувларда ўз санъатларини юксак маҳорат билан намойиш қилдилар. Суратда: санъаткорлар «Ҳосил байрами» вокал-хореографик сюитани ижро этмоқдалар.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

НОЁБ ДУРДОНАЛАР ҲАЗИНАСИДА

Серқуёш диёримизда дўстлик ва қардошлик байрами — гуллаб-яшнаётган Озарбайжон адабиёти ва санъати кунлари зўр муваффақият билан давом этмоқда. Яқинда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. С. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институтида озарбайжонлик таниқли зиёлилар, моҳир санъаткорлар, мўйқалам соҳиблари, рассомлар, машҳур кино артистлар билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми раҳбарлари ва йирик олимларининг учрашуви бўлди.

Институт биноси пештоқига Озарбайжон ССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари, декада эмблемаси ҳамда Озарбайжон адабиёти ва санъати кунлари қатнашчиларини муборакбод этувчи шиор осиб қўйилган. Учрашув ўтказиладиган ёруғ ва шинам зал байрам тусини олган. Ҳаммаёқда ранг-баранг анвойи гуллар.

Меҳмонларни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Обид Содиқов бошчилигидаги академия вице-президентлари, Президиум аъзолари ва таниқли академиклар С. Н. Рижов, С. Ҳ. Сирожиддинов, И. И. Искандаров, М. К. Нурмуҳамедов, В. П. Шчеглов, С. К. Зиёдуллаев, академия институтларининг директорлари, илмий жамоатчилик вакиллари дўстона кутиб олдилар. Болалар уларга гуллар тақдим этишди.

Учрашувни ЎзССР ФА президенти О. С. Содиқов очиб, меҳмонларни академия олимлари номидан қизғин табриклади ва Ўзбекистон олимлари олиб бораётган илмий тадқиқотлар ҳамда эришилган ютуқлар ҳақида сўзлаб берди. Озарбайжонлик қардошларимиз номидан Озарбайжон ССР Маданият министри, группа раҳбари ўртоқ З. Н. Багиров нутқ сўзлади. У самимий кутиб олинганликлари ҳамда озарбайжон зиёлилари, ижодкорлари шаънига дилдан чиқариб айтилган сўзлар ва истаклар учун зўр миннатдорчилик билдирди. Сўнгра З. Н. Багиров Озарбайжон республикаси меҳнаткашларининг халқ хўжалиги планларини бажариш соҳасида эришган ютуқлари ва олиб бораётган ишлари, адабиёт ва санъат аҳлининг муваффақиятлари, икки қондош-қардош халқ — ўзбеклар ва озарбайжонларнинг азалий дўстлиги ҳақида илиқ сўзлар айтди. Кундалик қатнашчилари номидан Ўзбекистон Фанлар академиясига Шарқнинг буюк мутафаккири, озарбайжон халқининг буюк шоири Низомий Ганжавий сиймоси акс эттирилган чўғдек ёниб турган ажойиб бир гилам туҳфа қилинди. Академия президенти бу гиламни Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейига тақдим этди.

Шундан сўнг меҳмонларни Қўлёзмалар институтининг директори, филология фанлари доктори Азиз Қаюмов самимий табриклаб, институт илмий фаолияти, унинг озарбайжон халқининг улкан шоир ва адиблари ижодини ўрганиш ва ўзбек халқи ўртасида пропаганда этиш соҳасидаги ишлари ҳақида гапирди. Институт қўлёзма фондида ўзбек халқининг севимли шоирлари асарлари қатори озарбайжон адабиётининг буюк классиклари қўлёзмаларининг ноёб нусхалари ардоқланиб сақланаётганлиги тўғрисида сўзлади.

Меҳмонларга Низомий «Хамса»сининг 1482 йилда кўчирилган қўлёзмаси, Фузулийнинг 1840 йилда кўчирилган асари қўлёзмаси, Навоий «Куллиёт»ининг XIX асрга оид қўлёзмаси, Хоқоний, Фузулий, Собир, Тоҳирзода асарларининг босма нусхалари намойиш қилинди. Алишер Навоийнинг Низомий, Хисрав Деҳлавий, Жомий, Ҳасан Деҳлавий, Унсурий, Анварий каби Шарқнинг буюк алломалари билан хаёлий учрашуви тасвирланган ажойиб санъат асари — лаган Ўзбекистон Фанлар академияси номидан тақдим этилди. Бу ўзбек халқи кулолчилигининг нодир намунасидир.

Озарбайжонлик санъаткорлар ижросида берилган концерт учрашув қатнашчиларида унутилмас таассурот қолдирди. Концертда Озарбайжон ССР халқ артистлари Сарахоним Кадиева, Ислом Ризаев, Озарбайжонда хизмат кўрсатган артистлар Эльвира Рагимова, Нодир Шашик ўғли, Озарбайжон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Рамиз Кулиев каби хонанда, созандалар ўзларининг дилрабо ва қалбларга яқин куй ва қўшиқлари, ижрочилик маҳоратлари билан учрашув қатнашчилари олқишига сазовор бўлдилар.

Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейи Каспий бўйидан ташриф буюрган дўстларимизда яхши таассурот қолдирди. Кундалик қатнашчиларига А. Қаюмов, музей ходими Д. Расулова мазмунли экскурсия уюштирдилар. Институт ва адабиёт музейи номидан уларга институт илмий маҳсулоти бўлмиш «Алишер Навоий асарларига ишланган миниатюралар» ва «Бобирнома миниатюралари» альбомлари ва бошқа ёдгорликлар тақдим этилди.

Бу учрашув икки халқ қардошларча дўстлигининг ёрқин намойишига айланди.

Э. АҲМАДХЎЖАЕВ.

Сулаймон РУСТАМ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони,
Озарбайжон халқ шоири.

ОЗАРБАЙЖОНГА КЕЛИНГ

Ватанимизнинг сайрига чақираман элларни,
Ҳикмат кўрмак истаган Озарбайжонга келсин.
Бизнинг ватанимиздек ватан борми, эл борми,
Жаннат кўрмак истаган Озарбайжонга келсин.
Қонимизда мавж урган садоқат ва саодат,
Қуёшдан ҳам порлоқдир кўзимда бу ҳақиқат,
Дўстга, қадрдонига таманносиз муҳаббат,
Ҳурмат кўрмак истаган Озарбайжонга келсин.
Гўзалликлар ватаннинг гўзалларидан келур,
Дўстликнинг — қардошликнинг тамалларидан келур.
Кўнгулларнинг муқаддас амалларидан келур,
Қудрат кўрмоқ истаган Озарбайжонга келсин.
Сонсиз қаҳрамонларин
Кўриб касби-корларин,
Ешу-кексасида ҳам шундай бу инсонларин,
Шуҳрат кўрмак истаган Озарбайжонга келсин.
Кўнглимга тасаллидир шеъри бу кунги наслим,
Сўнгсиз баҳори фасли,
Байналминал нафасли,
Санъат кўрмак истаган Озарбайжонга келсин,
Кўзида, қишида ҳам, баҳори, ёзида ҳам,
Тинмас дўстлик наъмаси кўнгуллар созида ҳам,
Фазога қанот қоққан ўғли парвозида ҳам,
Ғайрат кўрмак истаган Озарбайжонга келсин.
Боқиб гўзаллигидан қийиндир унга тўймоқ,
Муҳаббати, шуҳрати кўксингини этади тоғ,
Қизил байроқ остида бахти порлоқ, юзи оқ, —
Миллат кўрмак истаган Озарбайжонга келсин!

Озарбайжончадан **Туроб ТЎЛА** таржимаси.

УМРИНГ БАҚО БЎЛСИН

Самад ВУРҒУНга назира

Агар сендан тонар бўлсам: куним тундек қаро бўлсин.
Муҳаббат қарғиши тутсин, дилим мотамсаро бўлсин.
Ёғилсин бори ғам менга кўтармай қолсаму бошим.
Ки бори ғусса беморлик менинг кўксим аро бўлсин.
Кўзи очиқ бўлай аммо бенаволик қилса насиб.
Бировлар миннати бир-ла хуш куним можаро бўлсин.
Ишқсиз қовжираб кўнглим танимни қилса-ю мажруҳ,
Оёғимга ёпишган гард бало бир-ла қазо бўлсин.
Ўгирсин ер— осмон нигоҳи тушса гар менга
Мукаррам бир жувонмаргу сенинг умринг бақо бўлсин.

Мукаррама ҒАФФОРОВА.

КОЛЛЕКТИВ ВА ШАХС

ИШЧИ МИНУТИНИНГ ҚАДРИ

БИЗНИНГ корхонамиз фақат Чирчиқда эмас, балки бутун республикада танилган илғор, йирик корхона ҳисобланади. «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг минерал ўғитлари дала меҳнаткашларига мададкор бўлиб, ҳосилдорликни оширишга хизмат қилмоқда. Кейинги йилларда иқтисодий кўрсаткичлар тобора ошиши билан бирга меҳнаткашларнинг ижодий активлиги ҳам ўсиб бормоқда, ишчи вақтини бекорга йўқотиш кескин камайяпти, брак маҳсулот кам чиқяпти. Мен шу улкан коллективнинг кичик бир аъзоси сифатида бизнинг ремонтчи слесарь ҳамкасбларим ҳам ана шу улкан муваффақиятларга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаётганлиги билан фахрланаман. Биз, бутун бир участкалар ва цехларда меҳнат унумдорлиги у ердаги ҳар бир ускунани ўз вақтида ва сифатли ремонт қилиш билан боғлиқ эканлигини яхши тушунамиз. Шунинг учун ҳам ўзимизга топширилган вазифага юксак масъулият ҳисси билан қараймиз. Масалан, аммиак селитраси цехида иккита транспортер ва элеваторни ўрнатиш зарур эди. Бу ишни бизнинг бригадамизга ишониб топширишди. Биз механизмларни муддатидан илгари ўрнатиб, ишга туширдик. Яна бошқа бир мисол: карбамид цехида синтез колоннаси синиб қолди. Гарчи бу бевосита бизнинг вазифамиз бўлмаса ҳам, ёрдамга чақиришди. Ремонтчилар бу ишни ҳам аъло бажаришди.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Афсуски, гоҳо бунинг аксини кўрамиз. Бир куни мен завод ҳовлисида кетаётган эдим. Рўпарамдан ёшгина йигит электрокарани шиддат билан ҳайдаб келяпти. У, зарур бўлмаса ҳам машинани кескин бурган эди устидаги деталлар пойга тўкилди. «Нега бундай қилдинг, наҳотки секинроқ буриш мумкин эмас?» дедим мен беихтиёр. «Нима ишинг бор, бу сеникими?» жавоб берди йигитча.

Ачинарлиси шундаки, бундай ҳоллар онда-сонда бўлмай, тез-тез учраб туради. Шунинг учун ҳам одамни жиддий ўйлашга мажбур қилади. Меҳнатга муносабатни ўз инсонлик шаънининг мезони деб ҳисоблайдиган кекса ишчи авлод учун бундай эътиборсизликни, ўртоқларининг меҳнатига ҳурматсизликни кўриш жуда оғир туюлади. Баъзи кишилар, арзимаган шу майда-чуйдалар учун шов-шув кўтаришнинг нима ҳожати бор, дея менга эътироз билдиришлари мумкин. Мен бунга, ҳожат бор, шов-шув ҳам кўтариш керак, коллективга, жамиятга зарар келтираётган ҳар бир кишидан қатъий жавобгарликни ҳам талаб қилиш керак, дея жавоб бераман. Бизда эса кўпинча кечирувчанлик ва лоқайдлик ҳолатини кўриш мумкин. Бундай ҳолатда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчилар ўзларини жуда эркин ҳис қилишади. Бизнинг илғор ва намунали корхонамизда ҳам ҳозирча прогулчилар ва дангасаларга панжа орасидан қараш ҳолларини кўришимиз мумкин. Жумладан, фақат ўтган йилнинг ўзида корхонада 75 прогул содир бўлган, 85 киши медицина хушёрхонасига тушган, 42 киши майда безорилик қилган. Агар ҳар бир цехда, ҳар бир участкада интизомни ва жамоат тартибини бузувчилар ўз ўртоқлари томонидан қаттиқ изза қилинганида, мана шу рақамлар кескин камайган бўлур эди.

Яна бошқа бир мисол. Бизда дангасалар, бракчилар ва майда безориларни... ўз хоҳиши билан ишдан бўшатиш ҳоллари учраб туради. Тарбиявий иш олиб бориш ўрнига бундай йўл тутиш, ёқимсиз одамдан жўнгина ҳалос бўлиш осон албатта. У одам эса бошқа корхонага ишга киради ва у ерда ҳам ундан яна юқоридаги усул билан осонгина қутулишади. Шундай қилиб, бирон жойда ёлчитиб ишламайдиган учарлар сони кўпаяверади. Аслида эса, коллектив кўп нарсага қодир. У одамга таъсир кўрсатиш қобилияти, қандай қилиб ҳақиқий меҳнат қилиш намунасини кўрсата олиши билан кучлидир. Мен бунга ўз ҳаётимда иқрор бўлганман. Бундан 20 йил аввал Тошкентда самолётларни ремонт қилувчи слесарь вазифасида ишлагандим. Кекса бригадирдан олган сабоғим ҳозиргача ёдимдан чиқмайди.

У пайтларда транспорт яхши юрмасди, мен заводдан анча олисда яшардим. Бир куни ишга кечикиб келдим. Бригадир индамай менга қаради, бригаданинг барча аъзоларини йиғди ва мени самолёт олдига олиб борди. «Мен эшикни ўрнатишим керак эди,— деди бригадир,— бунинг ўрнига эса шассига ғилдирак қўйяпман, сенинг ишингни бажаряпман. Агар ҳар биримиз кечикаверсак, билмадим, биз самолётлар ремонтини қанча муддатга кечиктирар эканмиз». Мен индамадим, бригадирнинг ҳақлигини ҳис қилиб турардим. Мен ўртоқларим олдида ниҳоятда уялдим. Кечикишимнинг сабабини ҳам айтганим йўқ, чунки бригадирнинг мендан ҳам узоқроқда яшашини ва цехга ҳамиша ўз вақтида келишини билардим.

Кейинчалик мен «Нима бўлибди, 10 минут кечиккан бўлсам, кейин етиб оламан» деган гапларни эшитганда бу воқеани жуда кўп эсладим. Бу 10 минутнинг қадри каттами? Агар биргина Иванов ёки Тошматов ҳақида гап кетса у катта эмасдир. Лекин бу Иванов ва Тошматовлар бошқа цехларда, бошқа корхона ва бирлашмаларда ҳам бўлсачи? Мамлакат бўйича бу йўқотилаётган «10 минут»ларни ҳисоблаб кўринг-чи. Мамлакат миқёсида ҳар бир ишчи бир сменада бир минут йўқотса, жами ўнлаб миллион сўмларни ташкил этаркан. Бу маблағга эса, масалан, бир неча минг квартира қуриш мумкин. Мана сизга ишчи минутининг қадри!

Биз мана шу майда-чуйдалардан катта йўқотишлар вужудга келишини тушунган ҳолда энг кичкина бўлиб кўринган интизомсизликларга ҳам йўл қўймаймиз. Ўтган йили бригадамизга янги келган ёш йигит сабабсиз бир кун прогул қилди. Бригадиримиз коммунист В. Качанов аввал ундан тушунтириш ёздириб олди, кейин узоқ суҳбатлашди. Йигит айбига иқрор бўлди, лекин кўп ўтмай яна ишга кечикди. Энди бутун бригада уни ўртага олди. Мен унинг номини аташни лозим топмадим, чунки ҳозир бу йигит бригадамизнинг илғор кишилари қаторидан мустаҳкам ўрин олган. Владимир Ильич Ленин бизнинг мамлакатимизни меҳнат республикаси, деб атаган эди. Меҳнатга муносабат — одамнинг онгини, ватанпарварлигини белгилайдиган асосий мезон. Бизнинг коллектив аъзолари буни яхши тушунган ҳолда фидокорона меҳнат қилишади. Капитал ремонт участкасининг бошлиғи С. Титов, коммунистик меҳнат зарбдорлари В. Некрелов, Т. Атемов, токарь Г. Бочков, мастер В. Логинов, слесарь Н. Борисов кабилар ишчи шарафини улуғлаб келаётган кишилардир.

Шунинг учун ҳам участкамиз ҳамиша меҳнат беллашувида фахрли ўринларни эгаллаб келмоқда.

И. ЗИМИН,
«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари, Коммунистик меҳнат зарбдори.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ЧОРВА

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

Колхозимиз райондаги энг йирик хўжаликлардан биридир. Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида давлатга 6 минг тонна пахта, 185 тонна гўшт, 750 тонна сут, 100 минг дона тухум, кўплаб миқдорда бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотишни режалаганмиз.

Хўжалигимизнинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни йилдан-йилга ривожлантириб бораяпмиз. Тўққизинчи беш йилликнинг охирида ҳар гектар ҳисобига 27 центнердан пахта етиштирган бўлсак, бу йил 40 центнерлик улкан хирмон учун кураш олиб бораяпмиз. Бу ўз-ўзидан бўлмайди, албатта.

Пахтакорларимиз аҳдга яраша ҳосил етиштириш учун бутун куч ва имкониятларни ғўза парваришига қаратганлар. Ҳозиргача ғўза қатор ораларига икки марта тўлиқ комплекс ишлов берилди. Биринчи суғоришни ниҳоясига етказдик. Дастлабки культивация пайтида ҳар гектар майдонга 100, иккинчисида 150 килограммдан азотли ўғитлар солинди. Бу тадбир ниҳолларнинг ўғитдан баҳраманд бўлиб, дуркун ривожланишига қулай имконият яратди. Шу туфайли 1720 гектар пахта майдонимизнинг асосий қисмидаги ғўзалар шоналай бошлади.

Экин майдонларимиз нотекис бўлганлиги учун ғўзаларнинг авжи бир хил бўлмайди. Ривожланишдан орқада қолаётган майдонлардаги ғўзалар қўшимча маҳаллий ўғит билан озиқлантириляпти. Ана шундай майдондаги ғўза қатор ораларига «Ҳосил» агрегати билан гектарига 10—12 тоннадан маҳаллий ўғит солаяпмиз. Шунингдек, суғориш пайтида далаларга «шарбат» ҳам оқизилмоқда.

Ғўза парваришини кучайтириш учун социалистик мусобақа самарадорлигини оширишга катта эътибор бераяпмиз. Мусобақа илғорлари ҳар ўн кунда қимматбаҳо совғалар билан тақдирланмоқда. Кейинги ўн кунликда бу меҳнат беллашувида ғўза парваришини намунали ташкил этган Абдуқодир Жуманов бошлиқ 1-участка пахтакорлари пешқадамликни қўлга киритишди. Улар 530 гектар майдондаги ғўзаларни тўлиқ шоналатиб олишди ва учинчи комплекс ишлов бериш ҳамда иккинчи суғоришни тугатиш арафасида турибди.

Жўра Дадабоев, Иномжон Умаров, Мусурмонқул Турдиқуловлар бошлиқ бригадалар азаматлари гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштиришга сўз беришган. Уларнинг далаларида ғўза парвариши ана шу юксак мажбуриятлар асосида олиб борилмоқда.

Механизатор ва сувчилар ғўза парваришида асосий кучдир. Ҳосил тақдири учун шахсий масъулиятларини чуқур ҳис этган Абдураим Матқулов, Ортиқбой Асраев, Сулаймон Нозимов, Тургунбой Эргашев, Бозорбой Пардаев, Шариф Дўстмуродов, Мамажон Ғафуровлар каби механизаторларимиз кунига 8—10 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришмоқда ҳамда озиқлантиришяпти. Сангин Сиддиқов, Эрмамат Сатторов, Боир Исломов, Казбек Нарзуллаев, Туронбек Жўраев сингари миришкор сувчиларимиз эса ҳар туп ғўзани оби-ҳаётга қондиришда бошқаларга намуна бўлишмоқда.

Колхозимизда пахтачилик билан чорвачилик ҳам ривожланиб боряпти. Гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш учун барча имкониятлардан тўлиқ фойдаланишга ҳаракат қилмоқдамиз. Масалан, 12 минг бош паррандага мўлжалланган паррандахона ҳашар йўли билан 15 кун ичида қуриб битказилди. Ҳозирнинг ўзида бу ердаги товуқлар сони 10 мингтага етказилди. Паррандабоқарларимиз ҳар бир товуқдан 150 тадан тухум олиш учун курашаётирлар.

Чорвадорларимиз КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1980 йилда дағал ва ширадор ем-хашак етиштиришни кўпайтириш ҳамда уларнинг сифатини ошириш юзасидан қўшимча чоралар тўғрисида»ги қарори асосида озуқа базасини мустаҳкамлаш чораларини кўраётирлар. Бунинг учун колхозда 3 та комплекс ем-хашак бригадаси ташкил этдик. Уларга Абдуқодир Қиргизбоев, Тўра Хўжақулов ва Аҳмадали Алиев ўртоқлар раҳбарлик қилмоқдалар. Ем-хашак бригадалари ўртасида социалистик мусобақа шартларини ишлаб чиқдик.

Беданинг биринчи ўрими тугалланди. 2300 тонна сенаж бостирилди ва топшириқни районда биринчи бўлиб бажардик. Умуман бу йил икки план миқдорида ем-хашак жамғаришни мўлжаллаганмиз.

Бунинг учун бедани 6 марта ўриб олинишини таъминлаймиз. Ҳар гектар майдондан 200 центнердан, жами 622 тонна беда пичани ғарамлаб қўямиз. 168 гектар майдондаги маккажўхорининг ҳар гектаридан 800 центнердан кўк поя оламиз.

Сутни кўпайтиришда кўк масса озуқаси жуда қўл келмоқда, 83 гектар майдондаги беда ўрилиб, чорва молларига кўк ҳолида бериляпти. Натижада говмушларнинг ҳар биридан кунига 12—13 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинмоқда. Сут-товар фермамизнинг илғор соғувчилари Маъфират Ҳақназарова, Робия Алимова ва Жумахол Курязовалар ҳозиргача ўзларига бириктирилган ҳар бир сигирдан 1400—1500 килограммдан сут соғиб олишга эришдилар. Улар бу йил сигирлар маҳсулдорлигини 4000—4500 килограммга етказиш учун курашмоқдалар.

Шу кунгача давлатга 70 тонна гўшт сотдик ва ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 45 процент ўсишга эришдик. Сут, тухум етиштириш ва давлатга сотиш ҳам кундан-кунга кўпайиб бормоқда.

Хўжалигимиз аъзолари ҳам пахта, ҳам чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш чораларини кўрадилар. Бу колхозчиларимизнинг КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларига амалий жавоблари бўлади.

Қ. ЭГАМНАЗАРОВ,
Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз раиси.

Зокир АҲМЕДОВ Бекобод районидаги тажрибали механизаторлардан бири. У «Ленинград» совхози учун янги ерлар ўзлаштиришда, айниқса, жонбозлик кўрсатди. Уч йил давомида ўзлаштирган майдони 3600 гектардан ошиб кетди. Бу йил эса ўзининг К-750 маркали тракторлари билан яна 400 гектар ер очди.

П. Эргашев фотоси.

ЮКСАК ХИРМОН УЧУН

ФАЙЗЛИ далалар ям-яшил либосга бурканган. Қуёш нурлари атрофга ёйилмасданоқ иш бошлаган миришкорлар пишиб етилган карам ҳосилини узиб, машинага жойлашмоқда. Айниқса, Зиё Тожибоев, Тожибой Бадалов, Собир Каримовлар ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхозининг А. Асқаров бошлиқ бу бригадаси деҳқонлари олти гектар майдонда эртаки карамдан мўл ҳосил етиштирдилар. Улар бу йил гектаридан 300 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжалламоқдалар.

Бригада коллективи эртаки экинлар ҳосилини йиғиштириб олиш билан бир қаторда парваришни ҳам бўшаштирмаётирлар. Ҳозир моҳир механизаторлар Ориф Ҳайдаров ва Баҳодир Ўрмонбековлар помидорга учинчи бор ишлов беришяпти.

Бригада аъзолари бу йил давлатга пландаги 800 ўрнига минг тоннадан ортиқ сабзавот маҳсулотлари сотиш мажбуриятини олишган. Ҳозирги вақтда олти гектар майдондаги картошка ҳам пишиб етилди. Бир ярим гектар ерда плёнка остига экилган бодрингни узишга киришилди. Сабзавоткорлар бодрингдан гектар бошига 160 центнердан ҳосил олишни режаламоқдалар.

Х. ШАРИПОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ВАТАНПАРВАР КУЧЛАРНИ ЖИПСЛАШТИРИШ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

КОБУЛ, 9 июнь. (ТАСС). Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси революцион кенгашининг раиси ва Бош министри Бабрак Кармал Шарқи-Жанубий Пактия вилоятида яшовчи бир қанча пушту қабилаларининг оқсоқоллари ва вакилларини қабул қилди.

Бабрак Кармал суҳбат вақтида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди. Афғонистон Демократик Республикаси ва Апрель революциясининг душманлари ватанимизни ўзаро бўлиб олиш режаларини тузган эдилар. Ана шу режаларни тузишга АҚШ, Хитой, Англия ва бошқа баъзи мамлакатлар, шунингдек региондаги реакцион кучлар қатнашди. Улар шу йўл билан Афғонистон номини жаҳон картасидан ўчириб ташлашга интилдилар.

Душманларимиз, деди Бабрак Кармал, шу режаларни амалга ошириш мақсадида 6 миллион пуштуни ва Афғонистондаги бошқа миллатларни йўқ қилиб юбориш учун уруш олиб боришга шай бўлиб турибдилар. Халқаро империализм, АҚШ, Хитой, деди Афғонистон раҳбари, бутун жаҳон мусулмонларининг душманларидир. Бабрак Кармал мамлакатнинг барча халқларини ўз ватанини ҳимоя қилмоқ учун маҳкам жипслашишга чақирди. У ҳеч қандай куч ўз хоҳишини эрсевар афғон халқига мажбуран қабул қилдира олмайди, деб таъкидлади.

Учрашувда ҳозир бўлган қабилалар оқсоқоллари Афғонистон Демократик Республикасининг раҳбарларига революцион ҳукумат билан биргаликда ташқи агрессияга қарши қатъий кураш олиб борамиз, деб ишонч билдирдилар.

АМЕРИКА—ЭРОН МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК. 9 июнь. (ТАСС). «Нью-Йорк Дейли Ньюс» газетаси гаровга ушлаб турилган америкалик жосусларни Эрондан қутқариб келиш «операцияси барбод бўлганлиги учун ким айбдорлиги хусусида Пентагон лом-мим, демай келаётган бўлса ҳам, аммо газабли айблашлар ва ўзаро айблашлар мана шу сукунат деворидан туйнук очганлиги» тўғрисида ёзмоқда.

Газетанинг хабар беришича, «Сенатнинг қуролли кучлар ишлари комиссияси ўтган ҳафтада муваффақиятсизлик учун айбнинг катта қисмини операцияга раҳбарлик қилган ҳарбийлар зиммасига юклаган денгиз пиёда қўшинларининг собиқ полковниги Макфарлендининг эсдалик хати ошкор бўлиб қолишига йўл қўйиб, ялпи саросималикни баттар кучайтирди. Одатга кўра, денгиз пиёда қўшинларига тоқат қила олмайдиган «кўк қалпоқли» ҳарбийлар эса, ҳарбий-денгиз кучларининг вертолётларини денгиз пиёда қўшинлари учувчилари ихтиёрига топшириш учун ҳеч қандай зарурат йўқ эди, деб даъво қилмоқдалар,— деб ёзади сўнгра газета.— Армия ва ҳарбий-ҳаво кучларининг фикрича, ҳарбий-денгиз кучлари бу ишга сиёсий мулоҳазалар билан жалб қилинган эди ва ўз вертолётларини шай ҳолда сақлашни таъмин этмади. Ҳарбий денгиз кучларининг метеорология хизмати чанг бўрони бўлишини олдиндан айтиб бера олмади, шунинг натижасида операция ўтказиш учун юборилган 8 вертолётдан учтаси дарров сафдан чиқиб қолди».

ВАШИНГТОН, 9 июнь. (ТАСС). АҚШнинг собиқ Юстиция министри Р. Кларк Америка юристлари делегациясига бош бўлиб, АҚШнинг Эронга қарши агрессив ҳаракатларини текширувчи халқаро конференция ишида қатнашиб келганидан кейин Ж. Картер маъмуриятини Эронга ҳарбий дўқ ва пўписа қилиш сиёсатини кучайтиришни бас қилишга чақирди. «АҚШ Эрон халқи олдида жуда катта қарздор бўлиб қолган,— деди у Эй-би-Си телекомпаниясининг мухбири билан суҳбатда.— Биз ундан кечирим сўрашимиз лозим. Биз эронликларга жабр-зулм қилган ва улардан кўпларини йўқ қилиб юборган шоҳни қўллаб-қувватлаб келган эдик». Башарти, Қўшма Штатлар сабр-тоқат билан оқилона ҳаракат қилса, гаровга ушлаб турилганларни тинч воситалар билан озод қилиш мумкин, деб таъкидлади Кларк.

Бироқ АҚШ Юстиция министрлиги АҚШнинг Эронга қарши агрессив ҳаракатларини текширувчи халқаро конференция ишида қатнашган америкалик бир гуруҳ юристларнинг фаолиятини жуда синчиклаб текширишга қарор қилди. АҚШ юстиция министри Б. Сивилеттининг айтишича, шу группа аъзоларига қарши иш президент Картернинг 17 апрель фавқулодда фармони асосида қўзғатилади. Ўша фармон Америка гражданларининг Эронга ҳар қандай сафар қилишини тақиқлаб қўйган эди. Президентнинг фармонини бузувчилар 10 йилгача муддат билан қамаб қўйилиши ёки 50 минг доллар миқдорида пул жаримаси солиниши мумкин.

Секешфехерваре шаҳридаги «Икарус» заводида чет эл буюртмаларига биноан кўплаб янги автобуслар ишлаб чиқарилмоқда. Венгриядаги мана шу корхонада бу йил 13600 та ана шундай машина тайёрланади.

МТИ—ТАСС фотоси.

МИЛИТАРИСТИК ЖАЗАВА БАС ҚИЛИНСИН

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети компьютернинг хатоси сабабли ракета-ядро қўшинларида жанговар тревога ҳолатини эълон қилган АҚШ ҳарбий маҳкамасининг ҳаддан ташқари хатарли ҳаракатларидан ғоят ташвишланганлигини изҳор этди.

«Бир ҳафта давомида такрорланган ёлғон тревога милитаристик жазавани янада кўпроқ авж олдиришга олиб боради, деб таъкидланади тинчлик учун курашувчи Америка ташкилотларига юборилган телеграммада. Пентагоннинг ҳисоблаш техникаси хатоларига жавобан мана шундай ҳаракат қилиши халқларни жаҳон термоядро фалокати хавфига дучор қилади. Кескинликни юмшатишни сақлаб қолишдан манфаатдор бўлган, қуролланиш пойгасини қисқартириш учун, қуролсизланиш учун ҳаракат қилаётган тинчликсевар кучларнинг масъулияти ҳозир айниқса ортиб бормоқда. Сизлар бизнинг ташвишга тушганлигимизга қўшиласиз, деб ишонамиз».

(ТАСС).

ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИНГ ТАЛАБЛАРИ

КАРАКАС, 10 июнь. (ТАСС). Венесуэла парламентининг бир гуруҳ аъзолари империализмга, фашизмга ва реакцияга қарши курашаётган Лотин Америкаси халқларини қўллаб-қувватлаб чиқди. Сальвадор, Гаити, Гватемала, Чили ва бошқа мамлакатлардаги зулмкор режимлар минглаб ватанпарварларнинг ёстиғини қуритди, деб уқтирилади Венесуэла парламентининг 24 аъзоси бу ерда тарқатган баёнотда.

Биз Сальвадор халқига қарши жабр-зулм ва зўравонлик тўхтатилишини талаб қиламиз ва Қўшма Штатларнинг Сальвадор ички ишларига аралашуви бас қилинсин, деймиз, деб таъкидланади ҳужжатда.

Юзлаб гаитилик ватанпарварларнинг ҳалокатига ва шу мамлакат аҳолисининг оммавий равишда қўшни давлатларга қочишига сабаб бўлган Гаити диктаторлик режимининг халққа қарши сиёсати фош қилинди.

Венесуэла парламентининг аъзолари Уругвайда тўхтовсиз давом этаётган террор ва репрессияларни фош этдилар. Шу мамлакатда ҳукмронлик қилаётган режимнинг махсус полицияси яқинда 22 яшар металлург ишчи Хорхе Эмилио Маркесни зиндонда ўлдирди, деб уқтирилади баёнотда. Минглаб ишчилар, деҳқонлар ва студентларнинг раҳбарлари турмаларда ва қамоқ лагерларида азоб чекиб ётибди.

Баёнотда Чилидаги сиёсий маҳбуслар озод қилинсин, Пиночетнинг ҳарбий фашист хунтаси дастидан азоб чекаётган шу мамлакатда ҳуқуқлар ва демократик эркинликларга риоя қилинсин, деб талаб ҳам қилинади.

САЛЬВАДОРДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

САН-ХОСЕ. 10 июнь. (ТАСС). Сальвадорнинг реакцион ҳарбийлари ва ўта ўнг фашист гуруҳлари авж олдирган террор ва зўравонлик бу йил икки мингдан зиёд ватанпарварнинг ҳалокатига сабаб бўлди, деди кеча Сан-Сальвадор архиепископи Артуро Ривера-и-Дамас. Ҳукмрон режимнинг мамлакатда қамал ҳолатини узайтириш тўғрисидаги қарори, деди у, ички сиёсий вазиятни барқарор қилаш у ёқда турсин, балки аксинча фашист малайлари учун йўл очиб берди.

Пойтахт электриклари реакцион гуруҳларнинг ўзбошимчаликларига қарши норозилик юзасидан иш ташлашни давом эттирмоқдалар. Бунинг натижасида Сан-Сальвадорнинг кўпгина районлари қоронғуликда қолди.

Сальвадор ўз-ўзини мудофаа қилиш халқ кучлари ҳукмрон режимга ва олигархияга қарши ҳаракатларини кучайтирмоқдалар. Миллий қаршилик қуролли кучлар вакилларининг бу ерда хабар қилишларича, уларнинг отрядлари кейинги вақтларда солдатларнинг казармаларига ва ҳарбий карвонларга 17 марта ҳужум қилди. Улар жумладан, Сан-Мартино районида қуролли кучларнинг мустаҳкамланган пунктига ҳужум қилдилар.

Қўзғолончилар шу операциялар давомида Америкада ишлаб чиқарилган кўпгина қурол-яроғ ва ўқ-дорини қўлга туширдилар.

БЕГИН ДАРҒАЗАБ

БАЙРУТ, 9 июнь. (ТАСС). Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги уч фаластинлик мэр жонига жинояткорона қасд қилинганлиги муносабати билан БМТ Хавфсизлик Кенгаши Исроилни қоралаганлиги Тель-Авивнинг ҳукмрон доираларида қутурган дарғазаблик қўзғади. Исроил бош министри Бегин шу масала муҳокама қилинган министрлар кабинетининг мажлисидан кейин тартиб-қоидаларга хилоф бўлса ҳам, ҳукуматнинг баёнотини шахсан ўзи журналистларга ўқиб берди. Бу баёнотда оккупация қилинган территориялар аҳолисининг тегишли хавфсизлигини таъминлашга ноқобиллиги учун Исроил маъмурларини қоралаган БМТ Хавфсизлик Кенгашининг резолюциясини ҳукумат тан олмаслиги кибр-ҳаво ва сурбетлик билан айтилган.

Резолюциядаги Исроил ўзи оккупация қилиб турган ҳамма ерлардан, шу жумладан Қуддуснинг арабларга тегишли қисмидан чиқиб кетсин, деган талаб Бегиннинг айниқса жаҳлини чиқарди. У ҳақиқатни жўрттага сохталаштириб, бу талаб гўё Хавфсизлик Кенгашининг 242-резолюциясига зид, деган гапни айтди. Бегин риёкорлик бобида ҳатто ўзидан ҳам ошиб тушиб, «халқаро ахлоқ»қа риоя этишга чақирди ва резолюцияни «адолатга қилинган тажовуз» деб атади. Исроил 1967 йилги чегараларга қайтмайди ва Қуддусни ўзининг «яккаю ягона ва бўлинмас пойтахти» сифатида сақлаб қолади, деди у дағдаға билан.

Аммо Бегиннинг сафсатабозлиги Исроилнинг сионист раҳбарлари ўтказаётган босқинчилик сиёсатини миллатларнинг жаҳон ҳамдўстлиги жуда қаттиқ қоралаётгани фактини яшира олмайди.

МЎЛ ҲОСИЛ ИШҚИДА

Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхознинг уста пахтакор Тошканбой Темиров бошлиқ бригадаси аъзолари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида гектаридан 50—60 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун бошланган ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускорларидандирлар. Бригада пахтакорлари КПСС XXVI съездига қизғин тайёргарлик кўриладиган йилда пахта ҳосилдорлигини ўтган йилга нисбатан гектар бошига 1,5 центнердан ошириб, камида 52 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган.

— Ҳолва деган билан оғиз чучимаганидек, юксак мажбурият олиш билангина иш битмайди,— дейди бригада бошлиғи Тошканбой Темиров.— Рекорд «оқ олтин» етиштириш юзасидан олган ваъдамиз зиммамизга катта масъулият юкламоқда.

Ғўза парваришида моҳир механизаторлар Бозорали Эркабоев, Тўлқин Раҳматов ва Хусанбой Холматовлар жонбозлик кўрсатишяпти. Уларнинг ҳар бири кунига 7—8 гектар майдондаги ғўзани сифатли культивация қиляпти. Экиннинг баравж ўсиши, ҳосилнинг эрта етилиши ғўзаларнинг ёшлигидан озуқага тўйдирилишига боғлиқ. Ана шуни ҳисобга олиб қатор ораларини культивация қилиш билан бирга экин минерал ва маҳаллий ўғитлар аралашмаси билан озиқлантириляпти.

— Кўчатнинг бутлиги — ҳосилнинг мўллиги,— дейди бригада механизатори Тўлқин Раҳматов.— Шунинг учун биз ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидек авайлаб сақлашга ҳаракат қиляпмиз. Ҳозир 90 гектар майдонимизнинг ҳар гектарида ўртача 120—130 минг туп кўчат бор. Ҳар бир пайкалдаги кўчатлар механизатор ва сувчиларимизга акт билан топширилган. Кўчатларни ҳосил етилгунича сақлаб қолиб, ҳар туп ғўзанинг серҳосил бўлиб ўсишини таъминлаш учун бутун тажриба ва маҳоратимизни ишга соляпмиз.

Ташаббускор бригада пахтакорлари далаларида ғўзалар текис шоналаган. Пахтакор ва механизаторлар ғўзаларни қалб қўри, дил меҳри билан ардоқлаб мўл ҳосил нишоналарини кўпайтириш, шоналарни гулга айлантириш учун далаларда ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар.

М. ПЕИСЕНОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ЧОРРАҲАГА СВЕТОФОР КЕРАК

Кўкча маҳалласида бўлганмисиз? Кўҳна даҳа ҳамиша гавжум бўлади. Асфальт йўлнинг бир томонига мактаб, магазин, кино-театр, сартарошхона, озиқ-овқат магазини, иккинчи томонига эса қабристон, яна бир томонига бозор, қатор дўконлар, трамвай халқаси томонда эса чойхона ва савдо шохобчалари жойлашган.

Маҳалла, айниқса, эрталаб ва кечқурун жуда гавжумлашиб кетади. Йўл тор, транспорт воситалари кўп эмасми, баъзан тиқилинчдан юрарга жой тополмай қоласан, киши. Транспорт воситалари ҳам чорраҳада бир-бирига йўл бермай қўяди, устма-уст чалинган сигнал киши асабига тегади.

Бизнингча, ана шу чорраҳага битта светофор ўрнатса, шофёрларнинг ҳам, йўловчиларнинг ҳам мушкуллари осон бўлар эди. Бу ҳақда мутасадди ташкилотлар ўйлаб кўришар, деган умиддамиз.

У. ВАЛИЕВ,
пенсионер, Октябрь райони.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 6 (208

◆ ПАРВАРИШ СИФАТИ ЖАМОАТЧИЛАР ОТАЛИҒИДА.
◆ ТЕЖОҒЛИК ИШ — БЕЖОҒЛИ
◆ БЕМОРЛАР АРЗИГА ҚУЛОҚ СОЛИНГ
◆ БЕПАРВОЛИК ОҚИБАТИ
◆ ТАНҚИДДАН СЎНГ

ЯҚИН ЁРДАМЧИЛАР

Олим Асқаровнинг халқ контроли постига бошчилик қилаётганига 5 йилдан ошиб қолди. Олдин у оддий назоратчи эди. Рейд ва текширувларда актив қатнашиб юрарди. Бригадада пост тузилгач, ҳамкасблари уни бошлиқ қилиб сайлашди.

Олимнинг ўзи 11-бригаданинг илғор сувчиси. Касбини жон-дилдан севади. Кечани-кеча, кундузни-кундуз демай, пайкаллар оралайди, ғўзаларни оби-тобига етказиб суғоради. Постга бошлиқ бўлгач, ишлари яна ҳам кўпайди. Энди ҳар бир соҳадан доимо кўз-қулоқ бўлиши, нуқсонларнинг олдини олиши, мавжудларини эса бартараф этиши талаб қилинарди. Буларни албатта бир ўзи бажара олмайди. Активларига таяниши, улар билан баҳамжиҳат ҳаракат қилиши лозим эди.

Олим ўзи учун махсус дафтарча тутди. Биринчи саҳифага активларнинг номларини ёзиб қўйди. Кейинги саҳифага эса ойлик иш планларини баён этди. Кимга қандай топшириқ бергани ва у қандай бажарилганини кунма-кун ёзиб борди. Бу усул яхши эди. Одамларнинг масъулиятини оширар эди.

Бу йилги экиш мавсуми бошланиши олдидан Олим ўз активлари билан ерларнинг қандай планировка қилинганлигини текширди. Сўнг уруғ билан минерал ўғитни уяларга бирга қўшиб ташланиши устидан назорат ўрнатди. Шунда уруғ озуқага тўйиб, тез ўзини кўрсатади. Кўрилган тадбирлар туфайли пайкалларда чигитлар бир текисда униб чиқди. Ҳозир культивация қилиш, дорилаш, суғориш жараёнлари қандай бажарилаётганлигини сергак туриб кузатмоқда. Ҳар бир текширув якунини ён дафтарига ёзиб боряпти.

Бригада аҳли бу йил гектар бошига салкам 50 центнердан ҳосил олишга бел боғлаган. Иш бошидан пухта бўлса, кузги хирмон баракали бўлишини коммунист Олим Асқаров ва унинг назоратчи дўстлари яхши билишади. Шу боисдан ҳам айни кунларда ҳар бир агротехника жараёнини сифатли бажаришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Колхозимизда бундай постлардан 12 таси бор. Бундан ташқари 5 та цех группаси ҳам актив фаолият кўрсатяпти. Уларга 108 назоратчи бирлашган. Бош группа пост ва цех халқ контроли группаларига раҳбарлик қилаяпти.

Колхоз партия комитети назоратчилар эътиборини маълум мақсадларга қаратмоқда. Мажлисларда улар бажараётган ишлар якуни анализ қилинмоқда, нуқсонларга йўл қўйганлар қаттиқ жазоланмоқда. Партия комитетининг кейинги йиғилишларидан бирида халқ контроли группаларида ҳисобот-сайлов йиғилишларига қандай тайёргарлик кўрилаётганлигини кўриб чиқдик. Комитет қарори билан ҳар бир цех халқ контроли группасига партком аъзолари бириктириб қўйилди. Улар ҳисобот-сайлов йиғилишларида қатнашдилар. Менинг ўзим «Намданак» участка халқ контроли группасининг ҳисобот-сайлов йиғилишида иштирок этдим.

Йиғилишларнинг ҳаммаси активлик руҳида ўтди. Назоратчилар бажарилган ишларни ишчанлик билан анализ қилдилар, навбатдаги вазифаларни конкрет белгилаб олдилар. Бу йил колхозимиз коллективи яна ҳам юксак марраларни кўзлаган. 1050 гектар ерда деҳқончилик қилаётган пахтакорларимиз ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш, она-Ватанга 4750 тонна «оқ олтин» армуғон этиш учун кураш бошлаганлар. Лубкорлар эса ҳосилдорликни илгари белгиланганидек, 183 центнер эмас, балки бор имкониятларни ишга солиб 200 центнердангa оширишга сўз бердилар. Ҳозир пахтакорлар ҳам, лубкорлар ҳам берилган ваъдага яраша фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Далачилик бригадаларининг ҳаммасида халқ контроли постлари ишлаб турибди. Ўсар Хатамов, Хурсанали Эшов, Абдуваҳоб Собиров каби коммунистлар ва партиясиз активлар раҳбарлик қилаётган постлар деҳқончилик ишларини намунали ташкил этишда колхоз правлениеси, партия, касаба союз ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Колхозимиз сертармоқли хўжаликдир. Чорвачилик ҳам бизда асосий соҳалардан бири ҳисобланади. Жамоат чорвачилигини ривожлантириш кейинги йилларда долзарб вазифа қилиб қўйилган.

Биз энг аввало чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга эътиборни қаратмоқдамиз. Бу йил 7,5 минг тонна хашак жамғармоқчимиз. Ҳозирги кунда 10 та тележка, 15 та автомашина, 6 та пичан ўриш, 2 та йиғиш, 5 та ортиш машиналари пичанзорларда ишлаяпти. Улар уяётган ғарамлар қадди кун сайин ростланиб боряпти.

Чорвачиликнинг озуқа базаси мустаҳкамлангач, чорва маҳсулдорлиги ҳам ўсиб боряпти. Ўтган йилнинг шу даврга нисбатан ҳар бош сигирдан соғиб олинаётган сут 134 килограммга кўпайди. Пировардида 7 тонна сут кўп топширилди. Гўшт тайёрлаш эса ҳозирча 8 процент кўпайди. Ферма назоратчилари ташаббуси билан контрол соғиш, контрол тухум олиш ташкил қилиняпти. Раҳбар кадрлар эса фермаларда навбатчилик қилмоқдалар. Менинг ўзим ҳам ойда икки марта навбатчилик қиламан.

Ҳар соҳада назоратчилар бизга катта ёрдам бермоқдалар. Кейинги йилларда турли тармоқлар бўйлаб 98 та рейд ўтказилди. Рейдлар давомида кўпгина резервлар маълум бўлди. Уларни ишга солиб, қўшимча пахта, каноп, чорва маҳсулотлари олишга муваффақ бўлдик.

Жамоатчи активлар эндиликда бутун эътиборни беш йилликнинг сўнгги йили топшириқларини ҳам барвақт бажаришга қаратганлар. Текширувлар давомида мавжуд резервлар аниқланиб, тўлароқ ишга солинмоқда, ўсиш ва юксалиш йўллари белгилаб олинмоқда.

С. ТУРСУНОВ,
Коммунистик райониндаги «Ўзбекистон» колхози партия комитетининг секретари.

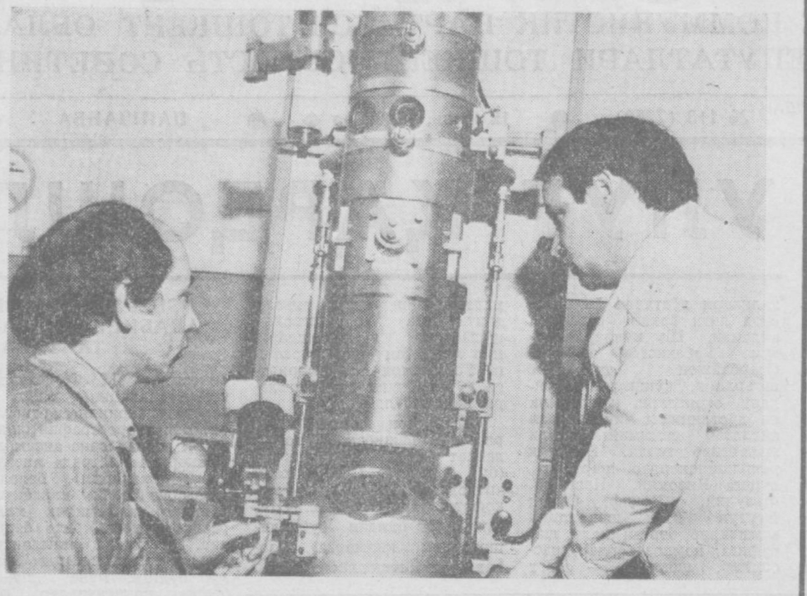

ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академиясининг биохимия институти олимлари замонавий ускуналар ёрдамида муҳим тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар. Улар асосий эътиборни илмий ишлар сифатига қаратмоқдалар. Суратда: биология фанлари кандидатлари К. Нишонбоев (ўнгда) ва Ю. В. Шполянский янги микроскоп ёрдамида ишламоқдалар.

А. Сидякин фотоси.
(ЎзТАГ).

ГРУППА АЪЗОЛАРИ— КОММУНИСТЛАР

Институтимизда меҳнат қилаётган ҳар уч коммунистнинг бири халқ контроли группасининг аъзосидир. Коммунистлар группа ва постларнинг асосий негизини ташкил этмоқдалар. Улар ўтказилаётган рейд ва текширувларда актив иштирок этиб, кўпгина қимматли таклифларни ўртага ташламоқдалар.

Кейинги вақтларда институт ва «Красний водопад» тажриба базаси фаолиятининг турли соҳалари бўйича ўн тўрт марта рейд ўтказдик. Бу текширувларда тематик планларнинг бажарилиши, илғор фан ютуқлари ва тажрибаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, транспортдан фойдаланиш, интизомни мустаҳкамлашга оид масалалар қамраб олинди.

Айниқса «Красний водопад» тажриба базасида ўтказилган текширув самарали бўлди. Текширув куни рўйҳатдаги 25 кишидан амалда 18 киши ишлаётганлиги маълум бўлди. Меҳнат қилаётганлар учун эса иссиқ овқат ташкил қилинмаганди. Текширув якуни йиғилишда муҳокама қилиниб, конкрет чоралар кўрилди. Навбатдаги йиғилишларда пичан тайёрлашнинг бориши, маҳсулот тайёрлаш ва давлатга топширишга оид масалалар кўриб чиқилди.

Рейдларнинг самарали бўлиши назоратчилар билими ва активлигига боғлиқдир. Шуни ҳисобга олиб биз назоратчилар учун махсус семинарлар уюштириб турибмиз. Бундан ташқари, жамоатчилар партия сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида ҳам ўқиб, ўз билим доираларини кенгайтирмоқдалар.

М. ҲАЙДАРОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти халқ контроли группасининг раиси.

ВАЪДАГА ВАФО ҚИЛИНГ-ДА...

Одамлардан эшитишимча азалда Тошкентда бир иморатсоз уста ўтган экан. Одати, эшигига келган одамни қуруқ қайтармас, вақтим йўқ демас экан. Эртаси, келишилган вақтда асбобларини кўтариб ўша хонадонга кириб бораркан. Лекин иш бошлаб қўйишга қўйркану, қумга синган сувдек дом-дараксиз кетаркан. Одамлар уста эшигига қатнайвериб оёқдан хорир, бир-икки чориқдан айрилишганини ҳам сезмай қолишаркан. Охири суриштира-суриштира уни ўзга ердан, бошқа одамларникидан топишар экан.

Республикамиздагина эмас, ҳатто иттифоқимизга довруғи кетган Тошкент тўқимачилик комбинатида реконструкция ишларини олиб бораётган «Ташпромстрой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарлари ҳам худди ўша устага ўхшаб кетишади назаримда. Улар бундан тўрт йил муқаддам ваъдани катта бериб: «бир неча йилдан сўнг комбинатингизни танимай қоласизлар» дейишган эди.

Ҳақиқатан ҳам улкан корхона территориясини кезсангиз ундаги ўзгаришларни сезмай қолмайсиз. Комбинат чиндан ҳам катта қурилиш майдонини эслатади. Биринчи бор кўрган одам бу ерда реконструкция ишлари жадал суръатлар билан бораётган экан деб ўйлайди. Лекин бир неча бор келгач, қурилишда ҳеч қандай ўзгариш бўлмаганини сезади.

Чала объектлар билан тўлиб-тошган комбинат қурилиш майдонида силжиш сезилмайди. Пардозлаш фабрикасининг ишчилари ўзлари учун қурилаётган саккиз қаватли маъмурий-маиший корпуснинг ишга туширилишини кутавериб тоқатлари тоқ бўлди. Қурувчилар уларни ҳамон алдаб келишади. Фабрика маъмурияти охири ўз ишчиларини қурилишга юборишга мажбур бўлди. Ҳозир объектда иш бироз жонлангандай. Шунисига ҳам шукур, ҳар ҳолда иш кетаяпти-ку.

Аммо, баъзи бир бошқа объектларда май ойи давомида заррача иш қилинмаганига ҳайрон бўласиз. Масалан, канализация, насос станцияси, резервуар қурилишлари шулар жумласидандир. Комбинат профилакторийси қурилишида фақат 6 киши, марказий иситиш пунктида эса 4 киши ишлаяпти холос. Бошқа объектларда ҳам аҳвол бундан дуруст эмас. Тошкент тўқимачилик комбинатидек катта қурилишда ҳозир 200 ўрнига бор-йўғи 100 киши ишлаётганига ҳайронсиз.

Корхона реконструкцияси планга кўра 1986 йилда тугалланиши керак. Аммо бу суръатда қурилиш 1990 йилгача чўзилиб кетиши турган гап. Шубҳамиз ўринли. Чунки қурилишда ишчи кучларигина эмас, қурилиш материаллари ҳам етишмаяпти. Масалан, П-3 плиталари, 12—16 миллиметрли арматуралар, турли шитлар камчиллиги туфайли монтаж ишлари кейинга сурилиб кетмоқда.

Яқинда беш ойлик иш сарҳисоб қилинди. Маълум бўлдики, 816 минг сўмлик ўрнига атиги 684 минг сўмлик иш бажарилган, холос. Май ойида эса 190 минг сўмлик ўрнига аранг 104 минг сўмлик иш амалга оширилган. Ахир, буюртмачи тўқимачилик комбинати ва объектларни график бўйича фойдаланишга топширишга аҳдлашган «Ташпромстрой» тресги ўртасида тузилган шартнома қаёқда қолди? Ёки 1-қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарларига бундан ҳам зарурроқ, мўмайроқ иш, осонроқ объект топилиб қолдими ?Ахир ваъда вафоси билан гўзал, дейди халқимиз. Ҳар ҳолда бошқарма раҳбарлари берган ваъдаларини унутишмаган бўлса керак?!

Н. НОРҚОБИЛОВ,
комбинат ишчиси.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ҚАЧОНГАЧА?

19 апрель ҳаммамизнинг ёдимизда. Ўша куни қўни-қўшнилар ёппасига ҳашарга чиқиб, уйларимизнинг атрофидаги чиқиндиларни бир жойга тўплаб, ҳаммаёқни ёғ тушса ялагудек қилиб қўйдик. Лекин кечгача ахлатларни олиб кетгани машина келмади. Эртасига келар, деб ўйладик. Йўқ, орадан ҳафта эмас, ойлар ҳам ўтиб кетди. Тўпланган чиқинди ўз жойида доғдек қорайиб қолиб кетаверди. Уни ҳар куни кўриб, ғашимиз келади. Бу ҳақда Киров район ижроия комитетининг ободонлаштириш бошқармасига маълум қилдик. 30-ЖЭК раҳбарлари ҳам илтимосимизни эшитишди. Лекин ҳеч кимдан ундо чиқмаяпти.

Уйларнинг подвалидаги аҳволни айтмайсизми, 67-уйнинг подвали қачон қарасангиз сувга тўлиб ётган бўлади. Сувнинг заҳи ҳозир уйнинг белигача чиққан. Заҳда пашша ва чивинлар кўпаяр экан. Ҳозир улар кишини жонн-ҳолига қўймаяпти. Деразани очишингиз билан уйга ёпирилиб киради. Очмасангиз ичкари дим бўлиб, нафасни бўғади. Бу аҳволдан ҳам 30-ЖЭК раҳбарлари, район ижроия комитети вакиллари хабардор. Лекин беларволик қилишяпти.

Қанча маблағ сарфлаб қурилган 56 квартирали уй заҳда нураб кетса кимга фойда-ю, кимга зиён. Шаҳар уй-жой бошқармаси раҳбарлари «Марказ-5» микрорайонига келиб, сув босган, чиқиндилар гирдобида қолган уйларга бир назар ташлаб, шошилинч чоралар кўрсалар айни муддао бўлар эди.

С. СУЛТОНОВ,
ўқитувчи.

ЮКСАК ИШОНЧ

Колоннамиз коллективи ўнинчи беш йиллик учун белгиланган топшириқни беш ой илгари бажариш ҳамда қўшимча 550 минг сўмлик ишни адо этиш учун курашмоқда. Ишлаб чиқаришга янги техникани жорий этиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, топширилган вазифа учун кишиларда масъулиятни ошириш туфайли йил сайин топшириқлар барвақт адо этиб келинмоқда. Ўтган йилги қурилиш-монтаж ишлари плани 104 процентдан ошириб бажарилди. Қўшимча 57 минг сўмлик иш амалга оширилди.

Қўлга киритилган муваффақиятларни бу йил яна ҳам мустаҳкамламоқдамиз. Йил бошидан буён пландан ташқари 50 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари адо этилди. Бу ютуқларда халқ назоратчилари ҳиссаси каттадир. Группамизга 20 киши бирлашган. Улар бевосита қурилиш майдонларида бўлиб, иш суръатлари ва сифатини текширмоқдалар. Моддий ресурслардан рационал фойдаланиш йўл-йўриқларини кўрсатмоқдалар. Кейинги пайтда ўндан ортиқ рейд ва текшириш ўтказдик. М. Дремова, В. Паськов, Р. Жабоев каби назоратчилар бу рейдларда актив иштирок этдилар.

Текширув давомида назоратчилар нуқсонларни аниқлаш билан кифояланиб қолмайдилар. Айни пайтда камчиликларни тезроқ тугатиш юзасидан фойдали маслаҳатлар ҳам берилмоқда. Колонна бошланғич партия ташкилоти назоратчиларни ҳамиша қўллаб-қувватлаб, улар фаолиятини аниқ мақсад сари йўналтирмоқда. Тузилган иш планимиз партбюро йиғилишида кўриб чиқилган. Муҳокама давомида планга қўшимчалар киритилди.

Яқинда халқ контроли группасининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Унда эришилган ютуқлар тилга олинди, навбатдаги вазифалар белгиланди. Йиғилишда назоратнинг ошкоралигини таъминлаш зарурлиги алоҳида уқтирилди. Эндиликда биз ҳар бир рейд якунини «Экран» саҳифаларида кенг оммага етказмоқдамиз.

Н. ҚОСИМОВ,
«Спецсельхозмонтаж» трести Янгийўл район кўчма механизациялашган колоннаси халқ контроли группасининг аъзоси.

«УЧҚУН» тўқимачилик-галантерея бирлашмаси ишчилари маҳсулот сифатини яхшилаш устида алоҳида қайғурмоқдалар. Роза Дмитриева шундай жонкуярлардан бири. У халқ контроли группаси аъзоси сифатида ёшларни самарали меҳнат қилишга ўргатаяпти. Суратда: Р. Дмитриева ўз шогирди Санобар Боймирзаевага қимматли маслаҳатлар бераяпти.

И. Глауберзон фотоси.

НАЗОРАТЧИ НАМУНАСИ

Раҳим Ҳакимовнинг корхонамизга ишга кирганига салкам 30 йил бўлиб қолди. Шу давр мобайнида у кўплаб касбларнинг сир-асрорини ўрганди. Ҳозир пойафзал таглигини силлиқлашда унинг олдига тушадигани йўқ. Тайёрлаётган деталлари биринчи кўрсатишдаёқ қабул қилиб олинмоқда.

Илғор ишчи шу кунларда ўн иккинчи беш йиллик ҳисобидан маҳсулот тайёрлаяпти. Яқинда у КПСС XXVI съездига тайёрланадиган меҳнат рапортига имзо чекиш ҳуқуқини олиш учун кураш бошлади. Бу ташаббусга атрофидаги бошқа ишчилар ҳам қўшилишди.

Раҳим Ҳакимов фақат ишлаб чиқаришда илғор бўлиб қолмай, жамоат ишларида ҳам иштирок этяпти. Ишдан кейинги бўш соатларда у фабрикамиз халқ контроли группаси аъзолари сафида ишлаб чиқариш участкаларида бўлиб, маҳсулот сифатини кўздан кечиради, ёшларга маҳорат сирларини ўргатади.

Ҳа, илғор ишчи актив назоратчи ҳамдир, Рейдлар давомида у қатор таклифларни ўртага ташламоқда. Бу таклифларнинг кўпчилиги ишлаб чиқаришга жорий этилиб, қўшимча самаралар кўрилаяпти.

Биз актив назоратчининг намунасида бошқаларни ҳам тарбиялашга ҳаракат қиляпмиз. Кўрилаётган тадбирлар туфайли корхонада илғорлар сафи кенгайиб, тайёрланаётган маҳсулот сифати тобора яхшиланмоқда.

Х. ЖАМОЛИДДИНОВА,
Чирчиқ пойафзал фабрикаси мастери.

СИЗГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШЯПТИ?

ОҚ ХАЛАТДАГИ ҚОРА ДОҒЛАР

Галина Тендинанинг оёғида мадори қолмади. Салкам бир соатдан бери тик турибди. Рўйхатга олиш бўлими ходимлари нега бунчалик имиллашаркин.

Рўйхатга олиш бўлимининг торгина хонасида одамлар анчагина тўпланиб қолишди. Ҳамма ўз дарди билан келган. «Победа» колхози сут соғувчиси Галина Тендина хирургнинг олдига кирмоқчи. Ниҳоят навбати келди. Номер билан қўшни хона томон юрди. У ерда ҳам навбат кутиши керак. Соатига қараб қўйди. Тўққиз ярим бўлибди. Лўқиллаб оғриётган қўлини қўлтиғига маҳкам босганича деворга суяниб яна икки соат кутди.

Ўша дамда бир неча киши кўз врачини кутиб турарди. Иш вақти бошланганига бир соат бўлди. Лекин врачдан дарак йўқ. Одамлар кўпайиб кетгач, уларни ҳамшира қабул қила бошлади. Ҳамшира-ҳамшира-да. Мутахассисчалик маслаҳат, ёрдам беролмайди.

Ғалаба район марказий поликлиникасида ана шундай аҳвол содир бўлди. Поликлиникадаги 21 та кабинетдан бештаси қачон қараманг берк туради: Врач ва лаборантлар камлиги учун лаборатория ҳам ёпиб қўйилган. Клиник лабораторияга эса бош тиқиб бўлмайди. Ҳаммаёқ айқаш-уйқаш. Санитария-гигиена талабларига мутлақо жавоб бермайди.

Район марказий касалхонасидаги аҳвол бундан ҳам баттар. Медицина жиҳозлари камчил, терапия бўлимида врачлар етишмайди. Бу ердаги икки врачнинг ярим умри поликлиникада ўтади. Лабораториялар агрегат ва реактивлар билан таъминланмаган. Фақат биохимия ва клиник лабораторияларнинг ўзида 19 хил агрегат, 24 хил реактив етишмайди.

Шифохона раҳбарлари бу нуқсонларни кўра-била туриб ўзларини кўрмасликка оладилар. Бирор чора кўрмайдилар. Палаталар у ёқда турсин, оддийгина ошхонада ҳам тартиб ўрната олишмаган. Бу ерда беморлар учун врачлар тавсия этган пархезли таомлар тайёрланмайди. Менюда кўрсатилганлари столда кўринмайди.

Шундай аҳволни Оққўрғон район шифохоналарида ҳам кўриш мумкин. Район марказий поликлиникасида беморларни рўйхатга олиш бўлимининг қачон иш бошлаши, врачларнинг қабул соатлари кўпчиликка қоронғу. Чунки, иш тартиби ёзилиб, бирор жойга осиб қўйилмаган. Зарур пайтда врачни уйга чақириш амри маҳол. Иситмаси баланд бемор ҳам шу ерга келиб, даволаниши керак. Суриштириб кўрилса кейинги уч ой мобайнида атиги бир кишининг уйига бориб медицина хизмати кўрсатилибди, холос.

Поликлиникага келган беморлар анализ топшира олмай сарсон бўлишаётганлигини зорланиб гапиришди. Чунки, зарур аппаратлар йўқ. Олинаётган анализлар ҳам вақтида текширилмайди. Бунинг устига анализ олиш қоидалари тез-тез бузилиб туради. Шундан кейин яна қайта анализ топширишга тўғри келади.

Алимкент участка касалхонасидаги шароит эса беморларнинг қон босимини тушириш ўрнига ошириб юбораяпти. Душ, ванна деган нарсалар бу ерда умуман йўқ. Палаталар хира ёритилади. Жиҳозлар етишмайди. Беморлар учун зарур дори-дармонлар вақгида олиб келинмайди. Лаборантларнинг бири бўлса, иккинчиси бўлмайди. Натижада беморлардан анализ тўла олинмайди, врачлар диагноз қўйишга қийналишади.

Бундай нуқсонлар бошқа шифохоналарда ҳам учрайди. Айрим врачлар беморларга қўпол муомалада бўладилар, уларнинг кўнглини кўтариш ўрнига ўшқириб дардини оғирлаштирадилар. Беморлар кейинги пайтларда қишлоқдаги медицина ходимларининг эътиборсизлигидан нолиб, жуда кўп шикоятлар йўллашди, касалхоналардаги ноқулай шароитлардан зорланишди, аҳволни яхшилашни илтимос қилишди.

Район соғлиқни сақлаш бўлимларининг раҳбарлари беморларнинг бу арзларидан хабардормикинлар? Хабардор бўлсалар медицина хизмати нега шу даражага тушиб қолди? Медицина хизматидаги нуқсонлар шифокор эгнидаги оқ халатга тушган қора доғдек дилни ғаш қиляпти. Уларни тезроқ ювиб ташлаш мумкин эмасмикин?

Ж. НОСИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Р. ИСАМГУНОВнинг Тошкент экскаватор заводида меҳнат қилаётганига 15 йилдан ошиб қолди. У ҳозир механика цехининг илғор ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори, халқ контроли группасининг аъзоси. Ишдан бўш соатларида группа аъзолари билан биргаликда рейдларда қатнашиб, нуқсонларнинг олдини олиб қолапти, ҳамкасбларини сифатли ва самарали меҳнат қилишга даъват этяпти.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ШОВЛА КЕТСА ҲАМ...»

Газетамизнинг 21 май сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган танқидий материалда обуначиларга кўрсатилаётган алоқа хизматини янада яхшилаш юзасидан конкрет фикр ва мулоҳазалар билдирилган эди.

Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари С. Бакаевнинг ушбу мақола юзасидан редакциямизга йўллаган жавоб хатида маълум қилинишича, кўп қаватли уйлар подъездларидаги абонемент яшикларини ремонт қилиш учун Октябрь районидаги 49-ЖЭК билан 2 минг сўмликка шартнома тузилган. Ҳозир ремонт ишлари бошланиб кетган.

Почта хизматини янада яхшилаш мақсадида Бош универсал магазинининг орқа томонида қад кўтараётган «Марказ-26» микрорайонида янги алоқа бўлими очиш кўзда тутилмоқда.

Барча алоқа бўлимлари, газеталарни саралаш шаҳар участкаси бошлиқлари зиммасига матбуот тарқатиш устидан қаттиқ назорат ўрнатиш, вақти-вақти билан ёппасига текширувлар ўтказиб туриш, маълум бўлган нуқсонларни эса тезда бартараф этиш вазифаси юклланди.

ЎРИМ АРАФАСИДА

АДРЛАР ёнбағирларидаги ғаллазорлар яшил либосини тилларанг жилога алмаштиряпти. Донга тўлиб бораётган олтин бошоқлар ўрим-йиғим мавсуми тобора яқинлашаётганлигидан дарак бермоқда.

Паркент районидаги «Верхний Чирчик» совхозининг ғаллакорлари 460 гектар лалмикор майдонда мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Бу майдонларнинг 364 гектарини буғдойзорлар ташкил этади.

— Ғалладан юқори ҳосил етиштириш учун барча агротехника тадбирларини ўз вақтида бажардик, — дейди совхоз ғаллачилик бригадасининг бошлиғи Олтинбек Серикбоев. — Кузги ғаллани бултур октябрь ойидаёқ районда биринчилар қатори экиб бўлган эдик. Шу туфайли у бир текис униб чиқди. Қиш пайтигача адирликларни яшил майсалар қоплади. Баҳорда эса буғдойзорлар борона қилиб чиқилди. Бу тупроқни юмшатиш, бегона ўтларни йўқотишга хизмат қилди. Шундан сўнг ҳар гектар майдонга 130—150 килограммдан азот солинди. Имконият бор жойларда ғаллазорларни суғоришда ёмғир сувларидан фойдаландик.

Хўжалик ғаллакорлари ўнинчи беш йилликнинг тўрт йили мобайнида 3277 тонна дон етиштириб, бу соҳадаги беш йиллик планни анча ошириб бажариб қўйганлар. Давлатга дон сотиш беш йиллик плани эса икки баравардан ҳам кўпроқ ошириб бажарилди, қабул пунктларига 2010 тонна маҳсулот етказиб берилди. Ғаллакорлар бу йил лалмикор майдонларнинг ҳар гектаридан ўртача 15 центнердан дон ҳосили олишни режалашяпти. Ғаллазорларда бу мажбуриятга яраша ҳосил етиляпти.

Эндиги вазифа ғалла ўрим-йиғимини зўр уюшқоқлик билан ўтказишдан иборатдир. Шунинг учун хўжаликда ғалла ўримига ҳар тарафлама пухта ҳозирлик кўрилаётир. Совхоздаги 4 та дон комбайни ўтган йил ғалла ўрим-йиғимидан кейиноқ ремонтдан чиқарилган эди. Комбайнчилар ўрим арафасида уларни яна бир бор синчиклаб кўздан кечириб, созлаб қўйдилар.

Совхозда бир неча йилдан бери ғалла хўжаликнинг ўзидаги хирмонда тозаланиб, сўнг давлатга топширилади. Бунинг учун 3 та ғалла тозалаш агрегати ишга тахт қилинган. Ғаллакорларнинг кўп йиллик тажрибалари ҳосил ўриб-йиғиб олиниши биланоқ далаларни шудгор қилиб, кузги дон экишга тайёрлаб қўйиш ҳар тарафлама фойдали эканлигини кўрсатди. Шунинг учун бу йил ҳам ғалла сомони 6 та агрегатда пешма-пеш тойланади ва шундан кейин ғаллазорларга ҳайдов тракторлари олиб кирилади. Бу агрегат ва тракторлар ҳам ремонтдан чиқарилди.

ҒАЛЛА — РИЗҚ-РЎЗИМИЗ

Ғаллазорларга дон комбайнларини моҳир механизаторлар В. Лисов, Н. Файзиев, Ю. Сутюшев, И. Шоназаровлар олиб чиқади. Улар ўтган йил ғалла ўрим-йиғимини 18 кунда тугаллашган эди. Комбайнчилар мавсумда 150—280 тоннадан дон янчишга муваффақ бўлишган.

Совхозда ғалла ўримини юксак суръатларда олиб бориш учун комбайнчилар моддий манфаатдорлигини оширишга қаратилган диққатга сазовор тадбирлар белгиланган. Биринчи ўн кунликда ғалла ўриш ва янчиш бўйича белгиланган топшириқни муваффақиятли бажарган комбайнчиларга асосий иш ҳақларининг 60 проценти миқдорида устама мукофот тўланади. Иккинчи ўн кунликда эса бу устама мукофот миқдори 30 процентни ташкил этади. Бу тадбир ҳар бир комбайнчининг ғалла ҳосилини қисқа муддатда йиғиштириб олиш учун моддий манфаатдорлигини оширади. Шу билан бир қаторда ўрим даврида комбайнчилар ўртасида социалистик мусобақа йўлга қўйилиб, бу мусобақага ҳар беш кунда якун ясаб борилади. Мусобақа илғорлари пул мукофоти билан тақдирланадилар. Ғалла ташишда жонбозлик кўрсатган юк машиналари шоферлари ҳам рағбатлантириладилар.

Механизаторлар дон комбайнларини ғаллазорларга 20 июндан олиб киришни мўлжаллаётирлар. Улар ғалла ўрим-йиғимини 15 кунда тугаллашни режалашган. Бунинг учун техника воситалари шай қилинди. Кўп ўтмай ғаллазорларда комбайнлар суза бошлайди. Комбайнчилар етиштирилган мўл дон ҳосилини қисқа муддатда нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун қизғин ҳозирлик кўришяпти.

Э. ЭРНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ПОЙТАХТНИНГ «Олмазор» массиви кун сайин обод ва кўркам бўлиб боряпти. Суратда: массивдаги янги турар-жой бинолари.

И. Глауберзон фотоси.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ЯНГИ СИГИРХОНА

Тошкент районининг «Ўзбекистон 50 йиллиги» колхозида 800 сигир боқиладиган чорвачилик комплекси фойдаланиш учун топширилди. Унинг тўртта корсупида энг янги сут соғиш агрегатлари ўрнатилган. Махсус цех ҳар сменада 20 тонна ем тайёрлайди.

Корпуслардан бирида СССР Давлат мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исоқова боқадиган жониворлар жойлаштирилган. Донгдор сут соғувчи яна 15 сигирни ўз қарамоғига олди, энди унинг сигирлари 50 тага етди. Уларнинг ҳар биридан Мунаввар 6 минг килограммдан сут соғиб олишга сўз берган.

Колхоз чорвадорлари мол боқишнинг саноат технологиясини жорий этиб, бу йил планда белгиланганидан 670 тонна кўп сут олишга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

Дунё овози
чет эл хабарлари

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЮКСАК МУКОФОТ

ПРАГА. ЧССРнинг Жанубий Моравия областидаги Угерске-Градиште шаҳрида «Лет-Куновице» авиация заводи коллективига юксак мукофот — олтинчи беш йилликнинг қизил байроғи топширилди. Ҳукумат ва республика касаба союзлари марказий совети корхона планларни намунали бажарганлиги ва социалистик мусобақани кенг авж олдирганлиги учун шу мукофот билан тақдирлади. 15 ўринли «Л-410» пассажир самолётлари ишлаб чиқариш завод программасининг асосий кўрсаткичидир.

Чехословакия конструкторлари яратган бу машиналарнинг дастлабки нусхалари бундан 10 йил илгари яратилиши биланоқ Совет Иттифоқи мутахассислари унга ғоят қизиқиб қолдилар, деди завод директори И. Курз ТАСС мухбирига. Самолётнинг бир қанча хусусиятлари бор: зарур бўлиб қолган тақдирда уни тезлик билан санитария, ёнғинни ўчириш, транспорт машинасига айлантириш мумкин. У ўз сифатлари жиҳатидан қисқа маршрутларда қатнайдиган самолётлар олдига қўйилган талабларга тўла жавоб беради.

ШАХТЕРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

БУДАПЕШТ. Лишонтедаги Л. Торез номли кўмир разрезининг коллективи йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қила бошлади. Разрез шахтёрлари биринчи ярим йилда қимматли ёнилғи қазиб чиқариш планини муддатидан бир неча ҳафта илгари бажариб, мамлакатга 3,5 миллион тоннадан кўп кўмир етказиб бердилар. Улар ўзларининг муваффақиятли меҳнатлари билан Юрий Гагарин номли қўшни электростанцияда энергия узлуксиз ишлаб чиқарилишини таъминладилар.

Вишонта шахтерлари меҳнат солномасига кўпгина шонли саҳифалар ёздилар. Кўмир разрези ва буғ электростанцияси ўтган йиллар мобайнида республиканинг энг катта энергетика комплексларидан бирига айланди, қардош социалистик мамлакатлар ўртасида муваффақиятли ҳамкорликнинг яққол далили бўлиб қолди. Бу ерда кўмир қазиш совет тажрибасидан кенг фойдаланилган ҳолда олиб борилмоқда. ГДР, Польша, бошқа социалистик мамлакатлар корхоналарида ишлаб чиқарилган техника катта ёрдам бермоқда.

ФАЛОКАТДАН АСАР ҲАМ ҚОЛМАДИ

БЕЛГРАД. Тоғ тепасидан туриб қарасангиз шаҳар обод ва кўкаламзор эканлиги, Югославияда ўзининг катталиги жиҳатидан учинчи ўринда турган Скопле шаҳри кенгайганлиги яққол кўриниб туради.

Шаҳар аэропортининг бир вақтлар ёзги учиш майдони бўлган жойида янги Вичк уй-жой райони қад кўтарди. Ҳали ҳам эскича қилиб «аэропорт» деб ном берилган массивга олиб борадиган йўлда эндиликда пассажирлар эмас, балки янги кўчиб келган кишилар қатнашмоқдалар. Йил охиригача Скопледа жами уч ярим минг оила янги уйларга кўчир кирадилар. Шундай қилиб уй-жой қурилиши соҳасида беш йиллик план топшириқлари бажарилди.

Қадим Скопле шаҳри йил сайин кенгайиб, обод бўлмоқда. Ҳозир шаҳарни тамомила яксон қилган 1963 йилги даҳшатли зилзиладан асар ҳам қолган эмас. Фақат собиқ вокзалнинг ёрилган бинолари ва унинг минорасида бир умр тўхтаб қолган соатгина шу фожиаиинг тилсиз гувоҳлари бўлиб турибди.

ЭКСПОРТ УЧУН МАҲСУЛОТ

ВАРШАВА. Тарнобжег шаҳридаги «Сталева воля» комбинатининг филиали Совет Иттифоқига 100 минг қути маҳсулот юборди.

Қурилиш ва йўл машиналари учун ишлатиладиган бу узелларни СССРга юбориш тўғрисидаги биринчи шартнома бундан ўн йил илгари тузилган эди. Корхона ишлаб чиқариш қувватларини кенгайтириш мақсадида халқаро Инвестиция банкига мурожаат қилди. Банкдан берилган қарз ҳисобига янги цех қурилди. Энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бу цех шу кунларда пишиқ қутилар юбориб турибди. Бу эса комбинатда экспорт қилинадиган маҳсулотнинг 14 процентини ташкил қилади.

«Сталева воля» комбинати билан бирга бошқа 16 та корхонани ҳам ўз ичига олган «Бумар» бирлашмаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида гидравлик ўзи юрар кранлар, бинокорлик машиналарининг бошқа кўпгина нусхаларини ишлаб чиқаришга ихтисослашмоқда. Бирлашма бу йил уч хилдаги 70 дан зиёд экскаватор, 60 та кучли бульдозер, труба ётқизиш учун 300 агрегат етказиб бериш юзасидан совет буюртмаларини муддатидан илгари бажарди. «Бумар» бирлашмаси 1980 йилда СССРга ҳаммаси бўлиб 130 миллион сўмлик машина етказиб беради.

(ТАСС, 11 июнь).

ЧИМЁН ЧОРЛАЙДИ

ҲАР шанба ва якшанба кунлари эрта тонгданоқ Бўстонлиқнинг хушманзара масканлари томон автобуслар турна қатор йўлга чиқади. Чимён ана шу масканларнинг энг севимлиси ҳисобланади. Чимён дам олиш зонасида бўлган ҳар бир киши тоғнинг мусаффо ҳавосидан тўйиб нафас олиб, соя-салқин дарахтли манзаралар қучоғида мириқиб ҳордиқ чиқаради. Чимёнда фақат тошкентликларни эмас, балки мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келаётган туристларни ҳам учратиш мумкин.

— Тошкентнинг ёнбошидаги бу ажойиб хушманзара масканнинг мафтуни бўлиб қолдик, — дейди Йошкар-Оладан келган меҳмон И. Марков. — Биз бу жойда биринчи марта бўлишимиз. Чўққисида ҳануз оппоқ қорни тутиб турган пурвиқор тоғлар, у тоғлардаги булоқлардан оқиб келаётган шифобахш зилол сув, кўкатлар тароватини димоққа уфураётган ёқимли шабада — ҳамма-ҳаммаси бизни ҳайратга солди.

Чимён дам олиш зонаси тобора кенгайиб, меҳнаткашлар учун барча қулайликлар яратишга ҳаракат қилиняпти. Бу ерда тўққиз қаватли меҳмонхона комплекси қуриб битказилиш арафасида. «Чимганстрой» трестига қарашли 4-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи меҳмонхонани тез ва соз қуриб битказишга ҳаракат қиляпти, Ю. Шарков бошлиқ монтажчилар бригадаси смена топшириқларини мунтазам ошириб бажаряпти. А. Эргашев, Р. Гибадулин каби пешқадам бунёдкорлар шахсий меҳнат беллашувининг олдинги сафида боришяпти. Ленин орденли бригадир М. Мурашов бошлиқ коллектив мазкур объектни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун барча резерв ва имкониятларни сафарбар қиляпти.

Кечки пайт тоғда кўнгилли ҳордиқ чиқарган меҳмонлар кўтаринки кайфиятда йўлга шай турган автобусларга чиқа бошлашди. Янгроқ музика садолари остида автобуслар колоннаси шаҳар сари йўл олди...

Ш. САЛАЕВА,
ишчи мухбирлар университетининг тингловчиси.

СУНЪИЙ ҲАВЗАЛАР „ЖАВОҲИРИ“

«Балиқчи» тажриба-намуна ишлаб чиқариш бирлашмасининг С. Жабборов бошлиқ звеноси коллективи 80 гектар сунъий ҳавзада тирик «жавоҳир»лар етиштиришяпти. Улар ўтган йили аҳоли дастурхонига пландаги 208 тонна ўрнига 220 тонна балиқ етказиб берган эдилар. Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида эса звено коллективи сунъий ҳавзаларнинг ҳар гектаридан 30 центнердан, жами 240 тонна балиқ олиш учун курашаётирлар.

Ҳозир балиқчилар фидокорона меҳнат қилиб, балиқларнинг жадал семириши учун барча чораларни кўришмоқда. Улар сунъий ҳавзалар жавоҳирини кўпайтириш йўлида астойдил ғайрат қилаётирлар.

Я. ТОҒАЕВ,
Ғалаба райони.

ЯНГИЛИК ЖОНКУЯРЛАРИ

ИЛМИЙ-ИШЛАБ чиқариш бирлашмамиз коллективи қишлоқ хўжалиги машиналарининг янги турларини яратиш ва мавжудларини такомиллаштириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда. Бирлашма бўлинмалари ва цехларида олимлар, конструкторлар, ишчилар томонидан олиб борилаётган изланишлар биринчи навбатда пахтачиликда фойдаланадиган машина-механизмларнинг техника иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга қаратилган. Айни вақтда коллективимиз мамлакатимизнинг қатор қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналари буюртмаларини ҳам бажариб, бу корхоналарда техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, кўплаб материаллар ва хомашёни тежаб қолиш имконини берадиган тадбирларни амалга оширмоқда.

Яқинда бирлашмамиз Владимир трактор заводи коллективининг муҳим бир буюртмасини бажарди. Ўз изланишлари билан бу корхонада ҳаво тозалагичлар, мой-контакт фильтри, совутиш системаси узелларини металл ўрнига пластмассадан тайёрлашни йўлга қўйиш ва кенг жорий қилишга ёрдам берди. Биргина ана шу тадбир туфайли кўриладиган иқтисодий самара миқдори 800 минг сўмликка яқинини ташкил этади.

Ўзбекистон механизаторлари ҳам яқин ўртада «Старт» маркали янги двигателларни ўз ихтиёрларига олишади. Бу двигатель владимирлик конструкторлар томонидан яратилган. Бу ишда ҳам бирлашмамиз коллективи кўмаклашди. Двигателнинг ҳаво тозалагич поддони, регулятор шестернялари, ўчиргич корпусларини кўплаб тайёрлаш учун мосламалар лойиҳасини яратди. Бундай деталлар полимер материалларидан ясаладиган бўлди. Бунинг учун Тошкентда деталлар қуюладиган қолиплар тайёрланди. Бу қолиплар ёрдамида деталлар автоматик режимда ишлаб чиқарилади, қўшимча механик ишлов беришга ҳожат қолмайди.

Яқинда бирлашманинг экспериментал лабораториясида янги двигателларнинг тажриба-саноат партияси учун 15 та мотор комплекси деталлари тайёрланди. Бу двигателлар пойтахт областимиз пахта далаларида ҳам дала шароитида синовдан ўтказилади. Коллективимиз амалга оширган бу тадбирнинг иқтисодий самараси 50 минг сўмни ташкил этади.

Бирлашмамиз ижодкорлари Красноярск машинасозларига ҳам ёрдам қўлини чўздилар. Бу ерда ғалла ўрувчи «Сибиряк» маркали комбайнни ишлаб чиқаришда чиниқтирилган пўлат гупчакларига механик ишлов беришда катта қийинчиликлар туғилди. Бу деталларни силлиқлаш учун кўп вақт ва маблағ сарфланарди. Конструкторларимиз бу масалани осонлаштириш йўлини таклиф этишди. Улар ўта мустаҳкам материаллардан асбоб тайёрладилар. Бу янгилик Красноярск комбайн заводида синаб кўрилганда яхши натижа берди. Янги усул билан гупчакларга ишлов беришдаги меҳнат унумдорлиги илгаригисига қараганда 3—4 баравар ошди. Айни вақтда детални силлиқлаш учун ҳожат қолмади. Янги кесгич деталлари ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш учун тавсия этилди.

Красноярскда тошкентликлар яратган яна бир янгилик синаб кўрилди. Бу асбоб подшипниқларнинг чўян корпусларида ўрнатиш тешикчаларига ишлов беришга мўлжалланган эди. Янги асбоб қўлланганда ана шу тешикчалар очиш уч баравар тезлашди, асбобнинг чидамлилиги 1,5 баравар ортди. Шуниси диққатга сазоворки, бу янгилик Тошкент саноат корхоналарида ҳам, жумладан трактор, агрегат, «Ташсельмаш», «Чирчиқсельмаш» ва бошқа заводларда бемалол қўлланилиши мумкин.

Бирлашмамиз коллективи пахта териш машиналарининг шпинделларини такомиллаштириш ишига ҳам сезиларли ёрдам бермоқда. Ўтган йили Сурхондарё областининг қўриқ «Советобод» совхозида уч хил шпинделли пахта териш машиналари синаб кўрилди. Учта машина ишлади. Улар ташқи кўринишдан бир-биридан фарқ қилмасди. Ишчи органлари турли конструктив ечимлари билан фарқ қиларди. Машиналарнинг бири кўплаб ишлаб чиқарилаётган шпинделлар, иккинчисига диаметри 30 миллиметр кенгайтирилган, учинчиси эса буралма элементлардан тайёрланган улама шпинделлар билан жиҳозланган эди.

Машиналар билан бир хил майдонда, бир хил шароитларда пахта терилди. Лекин, уларнинг натижалари турлича бўлди. Кўплаб ишлаб чиқарилаётган машиналарнинг шпинделлари тез-тез ифлосланиб турди, уни ювиш учун анча вақт тўхтаб туришга тўғри келди. Иккинчи хил шпинделли машинада тола ўрами тўла бўлмади. Буралма шпинделли машиналар икки баравар унумли ишлади, бундай шпинделларни тозалаб туриш учун машина тўхтатилмади, тола кўракдан тоза ва тўла ажратиб олинди.

Синаб кўриш натижасида улама шпинделларнинг ҳам нуқсонлари маълум бўлиб қолди. Бироқ бу усул истиқболли ҳисобланмоқда. Ҳозирча бундай шпинделларни тайёрлаш, йиғиш анча қийин бўлмоқда. Бунинг учун махсус термик, кимёвий ишлов бериш ҳам талаб этилади. Бу муаммоларни ҳал қилиш бирлашмамиз коллективи зиммасига юклатилди. Шунинг учун ҳам ҳозир бу ерда улама шпинделлар тайёрлашнинг янги технологиясини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, бунинг учун қўшимча мосламалар яратиш устида изланиш олиб борилмоқда. Айни вақтда эски конструкциядаги шпинделлар ҳам такомиллаштириляпти.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ — ЮТУҚЛАР ОМИЛИ

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг қишлоқ хўжалиги моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, экономиканинг бу тармоғида меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгилаган тадбирларини рўёбга чиқаришга коллективимиз ҳам ўз ҳиссасини қўшаётганидан беҳад хурсанд бўлмоқда. Шунинг учун ҳам биз бу соҳадаги ишлар кўламини бундан буён ҳам кенгайтириш, турли хил конструктив усулларни тезроқ амалга ошириш, шу йўл билан пахтакор ва барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг оғирини енгил қилиш йўлидаги изланишларни тинимсиз давом эттираверамиз.

Б. АКСАНИЧ,
«Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта инженери.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ГАВАНА. Оммавий ахборот воситаларининг оилага таъсири тўғрисидаги масалага бағишлаб, бугун Панама пойтахтида очилган халқаро конференцияда 41 мамлакат вакиллари қатнашмоқда. ЮНЕСКО ташкил этган бу анжуман тинчликни мустаҳкамлашда, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишда, зўравонлик ва урушни пропаганда қилишга қарши курашда муҳим роль ўйнайди.

Конференция иштирокчилари мустабид фашист ёки ирқчи режимлар ҳукмронлик қилаётган мамлакатлардаги аҳволни анализ қилдилар.

ПАРИЖ. Франция транспорт ходимлари миллий ҳаракат кунини ўтказдилар. Улар иш ҳақининг оширилишига ва меҳнат шароитининг яхшиланишига эришдилар. Шунингдек, касаба союзлари ҳуқуқларига қарши ҳужумга нисбатан норозилик билдирдилар.

«Рон-пуленк» химия концернига қарашли 16 та заводда умуммеҳнат конфедерациясининг чақириғига биноан 24 соатлик забастовка эълон қилинди. Меҳнаткашлар корхона эгаларининг ишлаб чиқаришни қайта ташкил этиб, 5 минг ишчини ишдан бўшатиш планларига қарши чиқмоқдалар.

Умуммеҳнат конфедерациясининг чақириғига биноан ишчи ёшларнинг аҳволини яхшилашга кўмаклашиш ҳафталиги бошланди.

ЯУНДЕ. СССР Қизил крест ва қизил ярим ой жамиятлари ЧАД муҳожирларига ёрдам бериш учун Камерун қизил крестига 300 минг доза вабога қарши вакцина, шунингдек бошқа дори-дармонларни топширди.

Камерун қизил крест вакиллари Дуале шаҳридаги халқаро аэропортда бугун бўлиб ўтган тантанали маросимда сўзга чиқиб, мана шу инсонпарварлик ёрдами учун совет халқига ташаккур изҳор қилдилар.

(ТАСС, 11 июнь).

ВАШИНГТОННИНГ МАШЪУМ РОЛИ

ТЕҲРОН, 10 июнь. (ТАСС). АҚШнинг Эронга қарши жиноятларини текширувчи халқаро конференция яқинда Эрон пойтахтида тугаганидан кейин бир қанча ҳужжатлар тарқатилди. Бу ҳужжатлар Вашингтоннинг шоҳ диктатурасини ўрнатиш ва уни қўллаб-қувватлаш ишидаги машъум ролини фош қилади.

Шоҳнинг шафқатсиз истибдоди, деб уқтирилади ҳужжатларнинг бирида, 1953 йилда АҚШ марказий разведка бошқармаси уюштирган давлат тўнтариши натижасида яна Эрон халқига тиқиштирилган эди. 25 йилдан кўпроқ давом этган диктатура мобайнида эндиликда ағдариб ташланган шоҳ халқ бойликларини ҳаёсизларча талаб келди. Бутунлай бегуноҳ ўн минглаб кишилар азоб уқубатларга дучор қилиниб, қириб ташланади. Маъмурларнинг бедорлигига қарши норозилик билдирган эронликларнинг тинч намойишлари собиқ шоҳнинг берган шахсий буйруқларига биноан ўққа тутилаверди. Кўпгина эронликлар шоҳ зиндонларида бўлганларидан кейин махфий САВАК охранкасининг агентлари томонидан ўлдирилдилар.

Ағдариб ташланган шоҳ Америка империализмининг мададига таяниб, конституцион ҳокимиятининг барча органларини тугатди, эрон халқининг эркинликлари ва энг оддий ҳуқуқларини поймол этди. Шундай қилиб, дейилади ҳужжатда, шоҳ «сиёсий қочоқ» эмас (Вашингтондагилар уни шундай деб кўрсатишга уринмоқдалар), балки адолатли қасосдан қочган жиноятчидир. Шу сабабли у ўз жиноятларини қилган мамлакат судига берилиши, яъни Эронга қайтарилиши керак.

Инсон ҳуқуқларининг ҳимоячиси ролини даъво қилаётган Қўшма Штатлар, деб таъкидланади ҳужжатда, жиноятчи шоҳ Эрондан қочиб кетганидан кейин уни ўз паноҳига олди.

Қўшма Штатлар ҳозир жиноятчи қайтариб берилишига ҳар томонлама тўсқинлик қилмоқда, унинг учун доимий бошпана қидириб топишга ёрдамлашмоқда. Шоҳ билан содир бўлган воқеа асло яккаю ягона воқеа эмас. АҚШ, деб уқтирилади ҳужжатда, аллақачондан буён кўпгина золимлар, диктаторлар ва жиноятчилар халқ ғазабидан яширинишларига кафил бўлиб қолган.

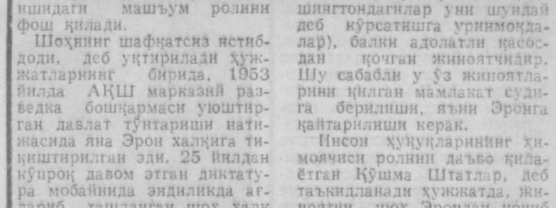

САЛЬВАДОР. Реакцион ҳарбийлар ва ўта ўнг террорчи тўдалар мамлакатни демократлаштириш учун курашаётган, ўзбошимчалик ва зўравонликка қарши чиқаётган ишчилар, деҳқонлар ва студентлардан ўч олмоқдалар. Солдатлар шаҳарлар ва қишлоқларда реакцион тузумга қарши чиқаётганларни излаб юрибдилар.

ЮПИ — ТАСС фотоси.

КИТОБСЕВАРЛАР КЎПАЙСИН

КИТОБСЕВАРЛАР ЖАМИЯТИ ОБЛАСТЬ ТАШКИЛОТИ СЕМИНАР-КЕНГАШИДАН

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасидаги партиянинг серқирра фаолиятида китобнинг роли ва хизмати беқиёсдир. Босма нашрларимизнинг халқчиллиги ва партиявийлиги, илмий асосланганлиги ва ҳаққонийлиги китобхонлар оммасида катта меҳр-муҳаббат уйғота олди. Шунинг учун ҳам совет халқи дунёдаги энг китобхон халқ ҳисобланади. Нашр сўзи кучидан янада тўларoқ фойдаланиш, марксизм-ленинизмнинг барҳаёт ғояларини меҳнаткашлар онгига сингдириб бориш, ўқувчиларни китобни эҳтиёт қилиб тутишга ўргатиш китобсеварлар жамияти олдида турган асосий вазифалардан бири ҳисобланади.

Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари М. Орифжонов Ўзбекистон китобсеварлар жамияти Тошкент область ташкилотининг йиғилишини оча туриб, ана шулар ҳақида гапирди. Ангренда бўлиб ўтган бу йиғилиш КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида область ташкилотининг китоб пропагандаси соҳасидаги вазифаларига бағишланди.

Ўзбекистон китобсеварлар жамияти правлениеси раисининг биринчи ўринбосари Ғ. Пўлатов ўз докладида таъкидлаганидек, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори китобсеварлар ҳаракатини авж олдириш юзасидан янги талабларни олдинга сурди. Бугунги кунда жамиятнинг асосий вазифаси КПСС XXV съезди материалларини, партия ва ҳукумат қарорларини кенг пропаганда қилишдан иборат.

Жамият китобхон ва китоб ўртасидаги воситачидир. Шундай экан, ишчи ва колхозчининг, ўқувчи ва студентнинг қўлига қандай китоб олиши кўп жиҳатдан ана шу жамият аъзоларига боғлиқ бўлади. Совет кишиларининг коммунистик дунёқарашини, маънавий дунёсини бойитишда китоб билан ҳамиша мулоқотда бўлишнинг аҳамияти каттадир. Китобхонлар ташкилоти улардаги ижтимоий-сиёсий адабиётларга ортиб бораётган қизиқишни қўллаб-қувватлаши, бу соҳада катта ёрдам бериши лозим. Бунда, турли формалардан кенг фойдаланиш керак.

Бутуниттифоқ китобсеварлар жамияти пропаганда бўлимининг мудири Н. Фурина ўз докладини шаҳарликларнинг қишлоқда адабиётларни кенг тарқатиш юзасидан дала меҳнаткашларига кўрсатаётган оталиқ ёрдамига бағишлади. Нотиқ мамлакатнинг кўпгина қишлоқ районларида китобхонлар партиянинг аграр сиёсатига оид адабиётларни топиб ўқиётганлари ҳақида гапирди. Украина, Белоруссия республикалари, Челябинск области китобсеварлари КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга бағишланган Пленумлари қарорларининг энг яхши тарғиботчилари бўлиб қолдилар. Китобсеварлар қишлоқ ташкилотларида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг асарларини муҳокама қилиш тажрибаси анъанага айланиб қолди. Бу эса ёшларнинг касб танлашларига катта ёрдам бераётир.

Қишлоқ меҳнаткашларига ёрдам берувчи адабиётлар оммавий тиражда нашр қилиняпти. Улар «Книга—почтой» магазини орқали жойларга юборилмоқда. Турли қишлоқ мутахассислари учун чоп этилаётган янги китоблар обзорлари ўтказиляпти.

Қозоғистонда узоқ отарлардаги чўпонларга мунтазам янги китоблар юбориб туриш одат тусини олган. Молдавияда эса ҳар бир қишлоқда китоб магазини ишлаб турибди. Қишлоқда китобни кенг оммалаштиришни муваффақиятли ҳал қилиш кўп жиҳатдан китобсеварлар жамиятининг колхоз ва совхозлар партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан яқин алоқада бўлишлари, бошқа республикаларда тўпланган бой тажрибани ўрганишларига боғлиқ бўлади.

Китобсеварлар жамияти Ангрен шаҳар бўлимининг масъул секретари Г. Митряева ўз нутқида китоб пропагандаси самарадорлигини оширишда оқилона планлаштиришнинг аҳамияти тўғрисида тўхталди. Шаҳар бўлимининг 1980 йилга мўлжалланган планида доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган тадбирлар катта ўринни эгаллаган. Шунингдек, улар ўз сафларига кўпроқ китобхонларни бириктириш мақсадида катта ташкилотчилик ишларини олиб боришяпти.

Янгиобод шаҳрида шахсий кутубхоналардан қандай фойдаланилаётганлиги, шаҳарликларнинг китобга бўлган талаблари қандай қондирилаётганлиги ҳақида шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири В. Рудин сўзлаб берди. Янгиободликлар ўз шахсий китобларини шаҳар кутубхоналари воситасида оммалаштиришяпти.

Китобларни тарқатиш ҳақидаги ўз тажрибалари билан Тошкент область матлубот жамияти раисининг биринчи ўринбосари Б. Нарзиқулов, Олмалиқдаги «Эврика» китобсеварлар клуби раиси Н. Зайцевлар ўртоқлашишди.

Йиғилиш сўнгида китоб пропагандаси ишида фаол иштирок этганларнинг бир группаси қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар. Йиғилиш қатнашчилари доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига ҳамда шаҳарнинг қишлоққа оталиғига бағишланган ижтимоий-сиёсий адабиётлар кўргазмаси билан танишишди.

А. УМАРОВ.

СЎЗ — ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИГА

БИЗ ПАХТАКОРЛАРМИЗ

Тарлан МУСАЕВА,

Барди районидаги «Коммунизм йўли» колхози механизатори, СССР Олий Совети депутати, Озарбайжон ССР Ленин комсомоли мукофотининг лауреати.

— Ўзбек ва озарбайжон халқлари кўпгина жиҳатлари билан бир-бирига яқин халқлардир. Тилимиз ҳам, дилимиз ҳам, тақдиримиз ҳам муштарак. Шунингдек, бизлар — ўзаро мусобақадош пахтакорлармиз. Тошкентда тўртинчи марта бўлишим. Ҳар сафар Ўзбекистонга келганимда кўпгина фойдали учрашувларнинг шоҳиди бўламан. Айниқса, ўзбек деҳқонларининг фаолияти, пахта ҳосилдорлигини ошириш борасидаги бой тажрибалари билан яқиндан танишиш биз учун муҳим аҳамият касб этади.

Биз озарбайжонликлар ўзбек пахтакорларини ҳамиша ўзимизга устоз деб биламиз. Меҳнат фаолиятимизга келсак, бригадамиз аъзолари 90 гектар ерга чигит экдилар. Ҳар йили ғўзанинг майсалигидан тортиб, ҳосилни йиғиб олгунга қадар бўлган даврдаги барча ишларда ўзим иштирок этаман. Ўтган йили «Ўзбекистон» маркали тўрт қаторли пахта териш машинасида 515 тонна ҳосилни йиғиб бердим.

Совет кишилари келгуси йили улкан тарихий воқеанинг гувоҳи бўладилар — КПСС XXVI съезди бўлиб ўтади. Ана шу қутлуғ санани муносиб кутиб олиш учун бригадамиз пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида пландаги 295 тонна ўрнига 500 тонна «оқ олтин» топшириш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил 5 миллион 850 минг тонналик катта «оқ олтин» хирмони учун жасорат кўрсатаётган ўзбек пахтакорларига янги ғалабалар ёр бўлишига тилакдошман.

Микоийл МУШФИҚ.

РУБОИЙЛАР

Юксалиш ишқининг савдосидаман,
Синфлар кураши дунёсидаман.
Инсону меҳнатнинг қадрин оширган
Яхшилар даврасин зиёсидаман.

* * *

Синфим жангларига сафарбарман мен.
Лашкар сафларида бир аскарман мен.
Бу замон шоири бўлмоқ-да, эй дўст,
О, билсанг, нақадар бахти зарман мен.

* * *

Бу сўнгсиз фазолар бизники, эй дўст!
Бу чуқур дарёлар бизники, эй дўст!
Самода юлдузлар, ердаги гуллар,
Атирлар, зиёлар бизники, эй дўст!

* * *

Сулҳу саломатнинг шашти ўзгача.
Дўстлашиб ишлашнинг дашти ўзгача.
Бир қуёш олдида, бир ер юзида,
Осуда қисматнинг гашти ўзгача.

* * *

Фикру ўйимиз-ла файзланур жаҳон,
Офтобий нағмамиз сасланур ҳар он.
Бу дунё меҳрибон қучоғимизда
Оромиш топажак шўх гўдаксимон.

* * *

Хаёлим ўлкамнинг ободлигида,
Кўнглим эл тўйида, эл шодлигида.
Ўзга бир нашъа бор бу бўстон ичра —
Иш, ўқиш ва роҳатнинг озодлигида.

* * *

Ғунча очилармиди баҳор бўлмаса?
Шуъла титрагайми наҳор бўлмаса?
Шу қўшиқ руҳимдан кўчарми,
билмам,
Менга илҳом берган дўст-ёр бўлмаса!

Ғулом ИСМОИЛОВ таржималари.

Наримон ҲАСАНЗОДА.

ШОИР

Белорус шоири Янка КУПАЛАГА

Қўшиқлар куйланар муҳаббат билан,
Аллалар айтишар бешик бошида.
Мен шеърлар кўрганман неча
хат ила, —
Ханжар дастасида, эгар қошида.

Шеъримиз куч олиб ғурлаган ўтдан
Наъра тортиб олис йўлларга кетдик.
Тупроқдан топилган кўҳна қалъадан,
Ер узра солинган ўз уйимиздек.

Шоирлар шеърига қулоқ солишиб
Асрлар юзлашди, қалблар туташди.
Муқаддас тупроқда, тошга ёзишиб
Шеърлар ҳам тупроқдай
муқаддаслашди.

Мен энди англадим: бу қисмат
недир, —
Қалбимни қиздирган қайноқ ҳис
эмиш:
Қуруқ бир сас бўлса Ватансиз шоир,
Шоирсиз гар Ватан шуҳратсиз эмиш,

Озарбайжончадан таржима.

Аҳмад ЖАМИЛ.

СЕНМИСАН

Билмадим, кўнглимга савдолар солган,
Бир ширин тилакми, ёки сенмисан?!
Ҳижроннинг, висолнинг куйини чалган
Булбулми, какликми ёки сенмисан?!

Тенгингни билмадим, о, қуёш юзли,
О, содда боқишли, о, қора кўзли.
Ҳамиша ғамзали, суҳбатли, сўзли
Парими, малакми ёки сенмисан?!

Соҳилда термулиб турганда ҳар ён,
Далғалар сукутда, қоялар гирён,
Билмадим: кўнглимда кулган,
йиғлаган.
Денгизми, булоқми ёки сенмисан?!

Кеча ҳам, кундуз ҳам қайғумга
қолган,
Саҳарнинг, қуёшнинг сирдоши бўлган.
Тонг чоғи шабнамга кўзлари тўлган
Зариф бир чечакми ёки сенмисан?!

Яқинсан ҳамиша руҳимга маним,
Севинчим, истагим, фараҳим, ғамим.
Кўксимдан жой олган кўнгил
ҳамдамим,
Ёнар бир юракми, ёки сенмисан?!

Озарбайжончадан А. МАТЕҚУБОВ таржимаси.

САНЪАТКОР СЕВИНЧИ

НИЕЗИЙ,

дирижёр, СССР халқ артисти, халқаро Ж. Неру ва У. Ҳожибеков номидаги республика мукофотларининг лауреати

— Ўзбекистонда ўтган Озарбайжон адабиёти ва санъати байрамининг А. Навоий номли ўзбек опера ва балет академик катта театри биносида тантанали очилишидаги катта концертга бадиий раҳбарлик қилиш менинг зиммамга юклатилган эди. Ўйлайманки, бу учрашувимиз муваффақиятли ўтди.

Ҳар қандай чинакам санъатнинг халққа манзур бўлиши кўпгина омилларга боғлиқ. Лекин ижодкор истеъдодининг ўзини ҳар тарафлама намоён қилишида томошабиннинг муносабати ҳам муҳим роль ўйнайди. Мен ўзбекистонлик санъат шайдоларининг юксак диди ва музиканинг ҳар бир жанрини тушуна билиш қобилиятини кўриб қойил қолдим. Чунки бундай ажойиб томошабинлар учун ижод қилишнинг ўзи санъаткорларга катта бахтдир. Бизнинг санъаткорларимиз мезбонларнинг ана шу қайноқ меҳрига жавобан ўз истеъдодларининг нималарга қодир эканлигини намойиш қилишга интилдилар...

Табиийки, Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати вакиллари Ўзбекистоннинг барча шаҳар ва қишлоқларида ана шундай талабчан томошабинлар билан мазмунли ва завқли учрашувлар ўтказдилар. Бу эса асрлар оша ривожланиб келаётган дўстлик ва қардошлик муносабатларимизнинг янада мустаҳкам бўлишига хизмат қилади.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

12 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 19.00 ДА

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги — конкурсининг дипломанти ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ВОКАЛЬ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати

ТАМАРАХОНИМ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Юнус ТЎРАЕВ, Гулсара ЕҚУБОВА

Солистлар: опа-сингил Олмагул ва Урбугул СУИЕРБОЕВАЛАР, Маъмуржон МАДВАЛИЕВ, Мавжуда БАҲРИЕВА, Клара ХЎЖАЕВА, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Валентина ПАШКОВА.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон халқ артисти Гавҳар РАҲИМОВА.

Балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва СССР Давлат мукофотининг лауреати Равшаной ШАРИПОВА.

Музика раҳбари — Нажот ТЎРАХЎЖАЕВ.

Тошкент область ижроия комитетининг

МЕҲНАТ БУЙИЧА БУЛИМИ

«МИНТРАНССТРОЙ» корхоналарида ишлаш учун қурилиш ихтисосига эга бўлган ва ҳеч қандай ихтисоси бўлмаганларни

СИБИРЬ ВА УЗОҚ ШАРҚ РАЙОНЛАРИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнат ҳақи — ишбай ва аккордли-мукофотли. 30 процент район коэффициенти ва ишнинг кўчма характери учун яна 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.

Справкалар олиш учун шаҳарларда аҳолини ишга жойлаштириш бюросига, область районларида — меҳнат бўйича вакилларга учрашилсин: Тошкент шаҳри, Привокзальная кўчаси, 30-уй. Телефонлар: 33-81-21, 33-84-84.

1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ҚОШИДАГИ 143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассисларни тайёрлайди: пойафзал бошлиғини бичувчи (ўқиш муддати — 2 йил), заготовка тикувчи (2 йил), пойафзал тикувчи (1 йил), контролёрлар, маҳсулотни қабул қилувчи (2 йил), электромонтёрлар (2 йил), слесарь (механик) (2 йил), аёллар сумкасини тикувчилар (1 йил).

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун пойафзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик, спорт ва ҳаваскорлар тўгараги мунтазам равишда ишлаб туради.

Билим юртига қабул қилинганлар тўла давлат таъминотида бўладилар, уч маҳал бепул овқат, кийим-бош, практикада ишланадиган иш ҳақининг ярми (50 проценти)ни оладилар.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида ва чарм-галантерея фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртини яхши ва аъло баҳолар билан битирганларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), турар жойидан ва саломатлиги ҳақида справкалар, фотосурат (6 та 3x4 см.).

143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (84-автобус, 2, 3, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

Спорт

«АВТОМОБИЛИСТ» ФИНАЛДА

Мамлакатимизнинг тўрт шаҳрида волейбол бўйича СССР Кубоги учун ўтказилган ярим финал мусобақалари ниҳоясига етди. Тошкентнинг «Автомобилист» аёллар командаси ярим финал учрашувларини Молдавиянинг Бендера шаҳрида ўтказиб, муваффақиятга эришди. Финалга чиқишга даъвогар бўлганлар орасида ўтган йилги чемпионатнинг кумуш ва бронза совриндорлари Ленинграднинг трамвай-троллейбус бошқармаси ҳамда Марказий Армия спорт клуби командаси, шунингдек, биринчи лиганинг ғолиби бўлган Риганинг «Аврора» коллективи ҳам бор эди. Биринчи турданоқ ЦСКА, «Автомобилист» ҳамда «Аврора» пешқадамликни қўлга олишди. Москва армиячилари барча учрашувларни муваффақиятли ўтказиб, ҳаммасида устун келдилар. Охирги куни «Аврора» волейболчиларини 3:2 ҳисобида енгган «Автомобилист» ЦСКА билан бирга биллур совриг мусобақаларининг финалида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Шундай қилиб Волгоградда 3—6 июлда бўладиган финал ўйинларида кубок учун Ворошиловграднинг «Искра», Запорожьенинг «Орбита», ЦСКА ва Тошкентнинг «Автомобилист» командалари ўзаро учрашадиган бўлишди.

Эркаклар мусобақасида қатнашган Тошкентнинг «Динамо» волейболчилари ярим финал ўйинларини бўш ўтказиб, сўнгги ўринда қолдилар.

ҒАЛАБА ВА ДУРАНГ

Чим устида хоккей бўйича аёллар ўртасида олий лига қатнашчилари навбатдаги учрашувларни ўтказдилар. Республикамиз вакиллари «Андижанка» хоккейчилари Горькийнинг ТТУ командасини қабул қилиб, 3:0 ҳисобида устун келишди. Шу кунгача жами тўртта учрашув ўтказиб, унинг ҳаммасида ғолиб келган андижонлик қизлар бу йил ҳам олтин медаль учун жиддий даъвогар эканликларини исботламоқдалар. Иккинчи вакилимиз Тошкентнинг «Университет» хоккейчилари Москванинг физкультура институти спорт клуби билан учрашиб, ўйинни 2:2 ҳисобида дуранг қилишди.

ТЕРМА КОМАНДА САФИДА

Самбо бўйича жаҳон Кубоги учун иккинчи марта ўтказилган мусобақалар ҳам совет спортчиларининг ажойиб ғалабаси билан тугади. Мадридда бўлган бу баҳсда совет самбочилари АҚШ, Испания ва Япония командалари билан учрашиб, ҳаммасида бир хил 10:0 ҳисобида ғалабага эришдилар ва Кубок соҳиби бўлдилар. Совет спортчилари муваффақиятига республикамиз вакили оғир вазнли Владимир Сободнёров ҳам муносиб улуш қўшди.

МАДАНИЯТ УЙИДА БАЙРАМ

Озарбайжон адабиёти ва санъати ходимларининг бир группаси Охунбобоев номидаги Тошкент шаҳар маданият уйида меҳмон бўлдилар. Меҳмонларни кутиб олиш маросими ҳақиқий байрамга айланиб кетди. Икки халқ ўртасидаги буюк дўстликни, қардошликни улуғловчи шиорлар узоқдан кўзга ташланиб турибди. Карнай-сурнай овози янграйди.

Маданият уйи директори З. Усмонова меҳмонларга амалга оширилаётган ишлар ва қўлга киритилаётган ютуқлар ҳақида сўзлаб берди. Эсдалик совғалари топширилди.

Озарбайжоннинг «Жанги» ва «Шонлик» ансамбли қатнашчилари тошкентлик маданият ходимлари тўплаган бой тажриба билан танишдилар. Учрашув сўнгида «Дуторчи қизлар» ансамбли қатнашчилари меҳмонларга ўз репертуаридаги энг яхши куй ва қўшиқлардан концерт беришди.

Ш. АЛИЕВ.

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

УМРЛАРИГА, ИЖОДЛАРИГА БАРАКА

ҲАЁТ МАЗМУНИ

Хушхабарнинг қаноти бўлади. 1924 йил, май ойининг охирларида Авлиёота — ҳозирги Жамбул шаҳрида «Тошкентда ўқиш учун болалар олинармиш, катта муаллимлар келишибди» деган гап тарқалди. Бу хабар билимга, маърифатга чанқоқ меҳнаткаш аҳолини қанчалик қувонтирган бўлса, руҳонийларни шунчалик ғазабга келтирди. Улар маҳаллаларда тескари ташвиқот юргизардилар, совет мактабларини ёмонлаб, ёшларнинг ўқишига тўсқинлик қилардилар.

Аммо ойни этак билан ёпиб бўлмасди. Маърифатпарварлар 50 нафар ўспиринни ўқув юртлари учун муаллимлар тайёрлайдиган қисқа муддатли курсга жалб этдилар. Болалар икки ой давомида шуғуллангач, 40 нафар ўқувчи ўқишни давом эттириш учун Тошкентга юборилди. Улар орасида 15 ёшли Тоҳир Зуфаров ҳам бор эди. Тошкентда тақсимот комиссияси кўплар қатори Т. Зуфаровни Ўлка маориф институтига жойлади...

Йиллар бамисоли дарёдек оқиб ўтаверар экан. Ўшандан бери 56 йил ўтди. Бу давр ичида Тоҳир Зуфаров талаба, актив комсомол ходими, педагог, талантли журналист сифатида танилди. У 30-йилларда партия йўлланмаси билан аввал Андижон шаҳрида, сўнгра республикамиз пойтахтида илм-маърифатни ривожлантириш ишларига катта ҳисса қўшди. Ёш муаллим матбуотга ҳам иштиёқ қўйган эди. Унинг шаҳар ва қишлоқлар ҳаётидан ёзган янгиликлари, маориф соҳасига бағишланган хабарлари газеталарда босилиб турарди. 1937 йили Тоҳир Зуфаров «Янги ҳаёт» газетасига адабий ходим сифатида таклиф қилинди. Кўп ўтмай бўлим мудири бўлди. Кейин масъул котиблик вазифасини бажарди.

Улуғ Ватан уруши ёш Тоҳирни ҳам жангга етаклади. Урушдан қайтгач уни «Ўқитувчилар газетаси» коллективи ўз бағрига олди. Бу ерда ишлаётган истеъдодли журналистлар ёш ижодкорнинг қаламини чархлашга ва ижодини шакллантиришга, ёрдам бердилар. 1951 йилдан бери Т. Зуфаров «Совет мактаби» журналининг масъул котибидир.

— Дастлабки вақтларда редакцияда ишлаш анчагина қийин бўлди, лекин ўртоқларнинг ёрдамида ўрганиб олдим. Республикамиз матбуотининг пешқадам ходимлари бўлмиш Комил Алиев, Ориф Аюпов, Зиё Аминов, Наби Юсуфий, Қурбон Баратов, Абдулла Хўжахонов ва Жалолхон Азизхоновлар менинг мураббийларим бўлишган,— дея эслайди Тоҳир ака ўз устозлари ҳақида ифтихор билан.

Энди Тоҳир Зуфаровнинг ўзи устоз. У салкам 40 йилдирки, қалам тебратиб келмоқда. Бу даврда юзлаб мақолалар, очерк ва фельетонлар, хабарлар ёзди.

Ўзбек совет журналистикасида Тоҳир Зуфаров моҳир таржимон сифатида ҳам кенг танилган. Унинг кўплаб таржималари «Ўқитувчилар газетаси», «Совет мактаби» журналида, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, педагогика нашриёти ҳамда педагогика фанлари илмий текшириш институтининг методик тўпламларида эълон қилинди.

Заҳматкаш журналист кўп йиллик самарали хизматлари учун икки марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. У «СССР Маориф аълочиси», «Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси» нишонлари. Моҳир журналист Ўзбекистон ССР маориф министрлигининг Қори Ниёзий номидаги медали ва Фахрий ёрлиқлар билан ҳам мукофотланган. Халқ маърифати йўлида ҳалол меҳнат қилиб, ўзининг бутун куч-ғайратини, билим ва маҳоратини илм-фанга бағишлаб келмоқда. Шу соҳа ҳаётининг асосий мазмуни бўлиб қолди.

Бугун республикамиз қалам соҳиблари, жамоатчилиги СССР Журналистлар союзининг аъзоси, отахон журналистнинг 70 йиллигини кенг нишонламоқда. Тоҳир ака Зуфаров бу қутлуғ довонга етгунга қадар файзли, баракали умр йўлини босиб ўтди. Ўзининг қалб кўрини, меҳрини, истеъдодини одамларга бағишлади. Маърифат ва матбуот борасидаги кўп йиллик хизматлари учун халқимиз томонидан, партия ва ҳукуматимиз томонидан унинг эъзозланаётгани ҳам ана шундан.

ОТА ИЗИДАН

Турфа гулларнинг муаттар иси, япроқларга енгилгина қўнган шабнам, боғлардаги қушлар чуғури уйғунлашиб, дилларни эркалайди. Йиллар ўтиши билан унутилган ҳисларни, ширин хаёлларни яна жонлантиради. Бу гал ҳам шундай бўлди. Убайдулла ака пойтахт шаҳарга кумуш камардек ярашиб тушган анҳор ёқасидаги хиёбон бўйлаб сайр қилар экан, болалигини эслади. У пайтда ҳам шу обҳаёт атрофидан отаси билан кўп юрган, ташна бўлганида ҳовучлаб-ҳовучлаб сув ичган, қотган нонларни оқизоқ қилиб болалик гаштини сурган эди. Отаси Муҳаммадрасул Расулийнинг бир сўзи ҳамон ёдида.

— Болам, кўрдингми, ташна бўлувдинг, сув ичиб қониқдинг, илм ҳам одамга сувдек зарур...

Муҳаммадрасул ака Тошкентда маърифат нурини таратган биринчи қалдирғочлардан эди. Ўғил ҳам ота изидан борди. У дастлаб ўрта мактабни тугатгач, муаллимлик қила бошлади. Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчилар Илҳом Одилов, Фозил Ғофуров, Собит Комилов, Турсунхўжа Юсупов каби моҳир педагоглардан кўп ўрганди. Кейин ҳозирги Октябрь районидаги қатор мактабларда ўқитувчи, илмий бўлим мудири лавозимларида фаолият кўрсатди. У ишда ташкилотчилиги, кишиларга меҳрибонлиги, тадбиркорлиги билан ҳурмат қозонган эди. Убайдулла ўрта мактабда ўқиб юргандаёқ, газетага хат-хабарлар йўллаб турар, унинг кичик ахборотлари босиларди. 1929 йилда эса «Шарқ ҳақиқати»да «Бешинчи кун заводида ишлар ҳуржун» деган биринчи катта мақоласи эълон қилинди. Шундан сўнг партия сафига номуносиб бўлган кишиларни фош этувчи ва мактабларда болалар тарбиясига эътибор сусайтириб юборилганлигига қаратилган қатор танқидий мақолалари эълон қилинди. Ёш қаламкашдаги қизиқиш кейинчалик уни «Совет мактаби» журналига етаклади. Мана 20 йилдирки, Убайдулла ака бу журналда ишлаб келмоқда. У физика-математика бўлимининг редактори сифатида мактабларда математика, физика, астрономия, чизмачилик фанларининг ўқитиш методикасига оид қатор мақолалар эълон қилди.

— Менинг журналистлик фаолиятим 1927—1928 йилларда ўқувчилик давримдан бошланган. Ўша вақтда «Ёш ленинчи» газета редакцияси қошида ташкил этилган мухбирлар тўгарагида таълим олганман. Раҳбаримиз кекса журналист Абдусалом Ниёзий эди,— дея хотирлайди Убайдулла ака.

У. Расулов бир неча бор ишчи деҳқон мухбирларининг қурултойига делегат бўлиб қатнашган. У ўзи ўқиган «Алмаий» мактаби ва шаҳардаги саноат корхоналари ҳақида газеталарга кўп мақолалар ёзди.

Убайдулла аканинг педагогик ва журналистика соҳасидаги фаолияти партия ҳамда ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени, қатор фахрий ёрлиқлар билан мукофотланган. Республикамиз маорифчилари У. Расуловни «Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси», «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» сифатида юксак қадрлайдилар.

Убайдулла Расулов 70 ёшда. У ҳар томонлама ҳавас қилса арзигудек умр соҳиби. Бугун уни тенгдошлари, ҳамкасблари табаррук ёши билан муборакбод этадилар.

Биз ҳам «Совет мактаби» журналида кўп йиллардан буён самарали ижод қилиб келаётган кекса журналистлар Тоҳир Зуфаров ҳамда Убайдулла Расуловларни қутлуғ ёшлари билан чин кўнгилдан табриклаймиз. Умрларига, ижодларига барака тилаймиз.

Сандвали ҲАСАНОВ.

БУГУНГИ БОКУ

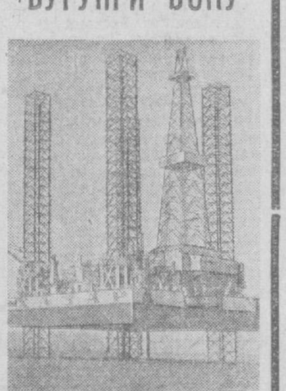

Ўзбекистон Архитекторлар союзида намойиш қилинаётган «Бугунги Боку» фотокўргазмаси томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Суратда: денгиздан нефть қазиб чиқарувчи сузиб юрувчи бурғи.

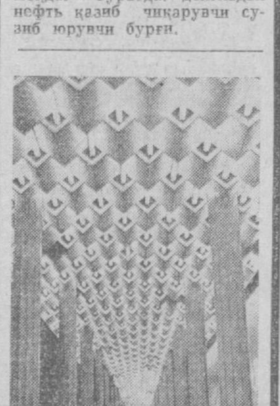

Бокудаги «Юлдуз» номли метрополитен станцияси.

Ҳ. Мирзакаримов фоторепродукциялари.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 13 июнь куни ўтказилади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар қаердасиз. 10.35 — Спектакль. 12.10 — Ҳужжатли фильмлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб. 16.25 — А. Фет лирикаси. 16.55 — Сиз Петькани кўрмадингизми. Бадиий фильм. 18.00 — Бутуниттифоқ ва Халқаро конкурслар лауреати Е. Гороховская куйлайди. 18.30 —Фан оламида. 19.00 — Қувноқ ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Музикали программа. 20.00 — Меҳнат шоншуҳрати байроқдорлари. 20.20 — Оққушларни отманг. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Композитор Борис Чайковский. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Ҳужжатли фильмлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Электр қаердан олинади. 11.50 — Москва таътиллари. Телеспектакль. 2-қисм. 12.50 — Ленин номи қалбларимизда. 18.20 — Ёшлик. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45—Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист Алибобо Мамедов раҳбарлигидаги «Хумоюн» оркестри концерти. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концертнинг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Инсон ва замин. 22.30 — Дўстлик ва қардошлик байрами.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Болалар спорт мактаби. 20.45 — Ким бўлсам экан. 21.15 — Реклама. 21.30 — Телефильм. 22.00 — Нина. Бадиий фильм.

ДОИМИЙ ИШГА

омбор мудири, тарбиячи, машинистка, курьер, автоматик телефон станциясини координациялаш бўйича алоқа техники, созловчи-слесарь, автопогрузка ҳайдовчиси, аккумуляторларни созловчилар, газ пайвандчи, автомоторист, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар, шофёрлар

КЕРАК.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 06314. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1625.